

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 263.126 van 28 april 2025
in de zaak A. 241.126/X-18.583**

In zake : 1. R.V.
 2. de BV A.
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Jan Opsommer
 kantoor houdend te 9700 Oudenaarde
 Simon De Paepstraat 19
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Veerle Tollenaere
kantoor houdend te 9000 Gent
Koning Albertlaan 128
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomen de partij :

de NV DE WERKVENNOOTSCHAP
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ive Van Giel
kantoor houdend te 2180 Antwerpen
Bist 47
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 5 februari 2024, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse regering van 23 november 2023 houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Rond Ronse’.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

De nv De Werkvennootschap heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Eerste auditeur An Van den broeck heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen, de verwerende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 28 maart 2025.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jan Opsommer, die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Veerle Tollenaere, die verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Houda Berrada, die *loco* advocaat Ive Van Giel verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur An Van den broeck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (hierna: RSV) is de N60 (Gent-Valenciennes) geselecteerd als een primaire weg categorie I. De N60 is de verbindingsweg tussen Gent/E17, Frasnes-lez-Anvaing/E429 en Péruwelz/E42 en vormt een belangrijke weg van en naar de Vlaamse Ardennen. De huidige weg loopt dwars door het stadscentrum van Ronse en functioneert daar nog niet als een primaire weg.

3.2. Op 4 juli 2014 stelt de Vlaamse regering een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: GRUP) ‘Missing Link N60 te Ronse’ definitief vast.

3.3. Met zijn arrest nr. 235.273 van 30 juni 2016 vernietigt de Raad van State het besluit van de Vlaamse regering van 4 juli 2014 houdende definitieve vaststelling van het GRUP ‘Missing Link N60 te Ronse’.

3.4. Op 14 juli 2016 beslist de Vlaamse regering om een nieuw planningsproces op te starten volgens de procedure van het geïntegreerd planningsproces teneinde onder andere de mobiliteitsproblematiek rond Ronse aan te pakken. In deze beslissing is aangegeven dat het doorgaand verkeer doorheen het stadscentrum van Ronse een zware belasting is voor de verkeersleefbaarheid en dat de gebrekkige ontsluiting van de regio één van de zwakke schakels is in de economische ontwikkeling van Zuid-Oost-Vlaanderen.

Het geïntegreerd planningsproces is opgevat als een ruimtelijk planningsproces waarbij niet alleen de mobiliteitsopgave in de regio bekeken wordt, maar ook onderzocht wordt op welke wijze meerdere ruimtelijke opgaves vanuit een meer geïntegreerde benadering gelijktijdig aangepakt kunnen worden en er maatschappelijke meerwaarde gerealiseerd kan worden. Het gaat dan in het bijzonder over de ruimtelijke opgaves voor de open ruimte zoals die in uitvoering van het RSV uitgewerkt zijn in de ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos voor de regio Vlaamse Ardennen. Deze ruimtelijke visie vormt de basis voor de

afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur waarbij onder meer bijkomende natuur- en bosgebieden afgebakend worden in functie van de realisatie van de Europese Natura 2000-doelen en de realisatie van het Vlaams Ecologisch Netwerk (hierna: VEN) en het Integraal Verwevend en Ondersteunend Netwerk (hierna: IVON), de te behouden agrarische gebieden vastgelegd worden en erfgoedlandschappen afgebakend worden.

Daarnaast is er ook een stedelijk luik, dat een aantal woon- en woonuitbreidingsgebieden betreft. Het gaat om nog niet gerealiseerde gebieden op het grondgebied van de stad Ronse, die gelegen zijn buiten het door de provincie Oost-Vlaanderen afgebakende kleinstedelijk gebied Ronse. Gelet op de eerder perifere ligging buiten de afbakeningslijn van het kleinstedelijk gebied en aangezien de gebieden niet nodig zijn voor de invulling van de toekomstige woonbehoefte, wordt voorgesteld om die gebieden een openruimtebestemming te geven.

3.5. Op 17 mei 2019 keurt de Vlaamse regering de startnota en de bijhorende procesnota voor het GRUP ‘Rond Ronse’ goed.

3.6. Van 4 juni 2019 tot 2 augustus 2019 vindt een raadpleging van de bevolking plaats over de door de Vlaamse regering goedgekeurde start- en procesnota. Op 11 juni 2019 vindt een infomarkt over de start- en procesnota plaats. Het verslag over de ontvangen adviezen en inspraakreacties worden als bijlage bij de startnota gevoegd.

3.7. Er wordt een eerste scopingnota opgemaakt, die verder bouwt op de startnota en rekening houdt met alle adviezen en opmerkingen van de publieke raadpleging en de participatiemomenten die naar aanleiding van de startnota werden georganiseerd (hierna: scopingnota 1).

In scopingnota 1 worden volgende zaken opgenomen:

“- [E]en beschrijving van de te onderzoeken effecten en van de inhoudelijke aanpak van de effectbeoordelingen, met inbegrip van de methodologie

- Een vertaling van de plandoelstellingen uit de startnota naar verfijnde plandoelstellingen.
- Een overzicht van mogelijke planalternatieven voor de lijninfrastructuur. Deze planalternatieven vertrekken vanuit eerder onderzoek, vanuit studiewerk van het team ‘Rond Ronse’ en vanuit inspraak in het kader van de publieke consultatieperiode over de start- en procesnota.
- Een overzicht van alternatieven voor bosuitbreiding met het oog op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor de regio van de Vlaamse Ardennen.
- De methodiek die gehanteerd zal worden om de redelijkheidstoets uit te voeren. Deze redelijkheidstoets laat toe om in de tweede versie van de scopingnota redelijke alternatieven te onderscheiden van niet-redelijke alternatieven.”

3.8. Van 9 juni 2020 tot 7 augustus 2020 vindt er over scopingnota 1 een raadpleging van de bevolking plaats. Op 29 juni 2020 wordt er een publiek participatiemoment in de vorm van een digitale vragensessie georganiseerd.

3.9. Vervolgens wordt er een tweede scopingnota opgemaakt, die voortbouwt op de startnota en op scopingnota 1 en rekening houdt met alle adviezen en opmerkingen van de publieke raadpleging en de participatiemomenten die naar aanleiding van de startnota en scopingnota 1 werden georganiseerd (hierna: scopingnota 2). Scopingnota 2 bevat, naast de te onderzoeken ruimtelijke aspecten en de te bepalen bijhorende effectbeoordelingen, onder meer nieuwe mobiliteitsalternatieven, het resultaat van de redelijkheidstoets op de mobiliteitsalternatieven, structuurschetsen voor de open ruimten en nieuw kaartmateriaal met zoekzones voor bebossing.

3.10. Van 12 januari 2021 tot 12 maart 2021 vindt over scopingnota 2 een raadpleging van de bevolking plaats. Op 26, 27 en 28 januari 2021 en op 2, 4 en 9 februari 2021 worden er publieke participatiemomenten in de vorm van digitale gesprekstafels georganiseerd.

3.11. Vervolgens wordt er een derde scopingnota opgemaakt, die verder bouwt op de startnota, scopingnota 1 en scopingnota 2 en de verwerking bevat van de inspraak op de in scopingnota 2 opgenomen, te onderzoeken ruimtelijke aspecten, alsook effectbeoordelingen die al dan niet moeten worden

uitgevoerd en – indien van toepassing – de methode ervan (hierna: scopingnota 3). In scopingnota 3 worden ook twee nieuwe combinatiealternatieven opgenomen.

3.12. Op 23 juni 2022 beslist de provincie Oost-Vlaanderen tot de delegatie van de planningsbevoegdheid aan het Vlaamse Gewest voor de als secundaire weg geselecteerde zuidelijke omleidingsweg.

3.13. Op 28 juni 2022 vindt de plenaire vergadering over het voorontwerp van het GRUP ‘Rond Ronse’ plaats.

3.14. Op 20 januari 2023 stelt de Vlaamse regering het ontwerp van het GRUP ‘Rond Ronse’ voorlopig vast.

3.15.1. Luidens de toelichtingsnota bij het plan vertrekt het planningsproces voor het GRUP ‘Rond Ronse’ vanuit de doelstelling om in uitvoering van het RSV een duurzame oplossing te bieden voor de mobiliteitsproblematiek in en rond Ronse (hoofddoelstelling 1). Daarnaast wordt, vanuit de geïntegreerde benadering van dit planningsproces, ook gestreefd naar het realiseren van maatschappelijke meerwaarden door de verbetering van de ruimtelijke structuur (hoofddoelstelling 2). Dit gebeurt door in te spelen op potenties en ruimtelijke opgaves in domeinen als ruimte, landschap, ecologie en milieu, landbouw en erfgoed. Door het benutten van deze potenties en het omzetten naar synergiën worden wederzijdse doelstellingen versterkt.

3.15.2. De hoofddoelstellingen 1 en 2, en de *subdoelstellingen*, van het plan worden in de toelichtingsnota bij het plan als volgt uiteengezet:

- “• Hoofddoelstelling 1. Het oplossen van de regionale mobiliteitsproblematiek.
- *Subdoelstelling 1.1* Het realiseren van een kwalitatieve bovenlokale verbinding.
- *Subdoelstelling 1.2* Het verbeteren van de lokale verkeerssituatie in functie van leefbaarheid en veiligheid.
- *Subdoelstelling 1.3* Het verbeteren van de multimodaliteit.
- Hoofddoelstelling 2. Creatie van maatschappelijke meerwaarde door verbetering van de ruimtelijke structuur.

- *Subdoelstelling 2.1* Het beschermen en herstellen van natuur
- *Subdoelstelling 2.2* Het verhogen van de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen
- *Subdoelstelling 2.3* Het verhogen van de kwaliteit van de stedelijke rand
- *Subdoelstelling 2.4* Het bieden van een toekomstperspectief aan de landbouw.”

Het plan geeft daarmee uitvoering aan:

- “• de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen met betrekking tot de lijninfrastructuur en de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur.
- de beslissing van de Vlaamse Regering van 8 mei 2009 over de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur in de regio Vlaamse Ardennen
- de beslissing van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 over de vaststelling van de Europese Natura 2000-doelen voor het habitatrichtlijngebied BE2300007 Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen.
- de doelstellingen van het onroerenderfgoedbeleid door het aanduiden van erfgoedlandschappen voor items uit de vastgestelde landschapsatlas in de zin van het onroerenderfgoeddecreet, zijnde de landschapsatlasrelicten:
 - Vlaamse Ardennen van Kluisbos tot Koppenberg
 - Muziekbos-Koekamerbos.”

3.15.3. Hoofddoelstelling 2 wordt in de toelichtingsnota bij het plan als volgt nader uiteengezet:

“2.2.2 Hoofddoelstelling 2. Het creëren van maatschappelijke meerwaarde door verbetering van de ruimtelijke structuur

Met het planningsproces voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Rond Ronse’ wordt naast de realisatie van de nieuwe lijninfrastructuur ook gestreefd naar het realiseren van maatschappelijke meerwaarde door de verbetering van de ruimtelijke structuur. Deze doelstelling houdt in dat op basis van een integrale aanpak wordt nagegaan of en in welke mate meerwaardes, hierna omschreven als *subdoelstellingen*, in het kader van dit planningsproces kunnen worden meegenomen en gerealiseerd. Dit kan door in te spelen op potenties en opgaves in domeinen als ruimte, landschap, ecologie en milieu, landbouw en erfgoed. Door het benutten van deze potenties en het omzetten naar synergiën kunnen wederzijdse doelstellingen worden versterkt. De uitvoering van het RSV wat betreft de N60 fungeert daarbij, waar opportuun, als katalysator en hefboom voor de realisatie van dergelijke maatschappelijke meerwaarde.

Subdoelstelling 2.1 Het beschermen en herstellen van natuur

Deze subdoelstelling betreft het vastleggen van bijkomende natuur- en bosgebieden in functie van het realiseren van de vastgestelde Natura 2000-

doelen voor het habitatrichtlijngebied ‘Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuid-vlaamse bossen’ zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 23 maart 2014. Die doelen omvatten het realiseren van één groot aaneengesloten boscomplex in de bossengordel Kluisbos-Hotond-Koppenberg (richtwaarde 717 ha) en het realiseren van een grote aaneengesloten boskern rond het Muziekbos (richtwaarde 266 ha). Om tot de vooropgestelde oppervlakte aan bos te komen is er binnen de contouren van het habitatrichtlijngebied minstens ca. 250 ha bosuitbreiding nodig binnen de gordel Kluisbos-Hotond-Koppenberg en ca. 100 ha bosuitbreiding rond het Muziekbos.

Het GRUP ‘Rond Ronse’ fungeert hierbij als hefboom om deze bosuitbreiding te realiseren. Waar mogelijk worden opportuniteiten tot herbestemming met het oog op de realisatie van deze instandhoudingsdoelstellingen benut.

Ook de waterkwaliteit en het behalen van een goede toestand ervan tegen 2027 voor de aandachtsgebieden zijn van belang.

Subdoelstelling 2.2 Het verhogen van de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen

Het openruimtegebied binnen het plangebied ‘Rond Ronse’ wordt gekenmerkt door een hoge landschappelijke waarde.

De landschappelijke (erfgoed)waarde of identiteit van het landschap wordt onderstreept door het feit dat binnen het plangebied de ‘Heuvel van Bossenare’ ten Oosten van Etikhove, samen met de bovenloop van de Nederaalbeek, is aangeduid als erfgoedlandschap. Naast deze erfgoedlandschappen zijn de Vlaamse Ardennen van Koppenberg tot Kluisberg en Muziekbos-Koekamerbos als landschapsatlasrelict opgenomen in de vastgestelde landschapsatlas. Het is dan ook een plandoelstelling om deze hoge landschappelijke waarde te behouden en waar mogelijk te versterken en de vastgestelde landschapsatlasrelicten op te nemen als erfgoedlandschappen.

Deze *subdoelstelling* wordt vooral verfijnd op basis van volgende twee elementen:

- Veiligstellen van de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen,
- Maatregelen ter versterking van de landschappelijke kwaliteiten en structuren.

Subdoelstelling 2.3. Het verhogen van de kwaliteit van de stedelijke rand

Complementair aan de bevoegdheden van diverse lokale en bovenlokale is de doelstelling in te zetten op het benutten van opportuniteiten die zich presenteren in relatie tot het stedelijk weefsel. Daarom wordt rekening gehouden met volgend element:

- Kwaliteit verhogen stedelijke rand, ontharden en bestendigen open ruimte langs de stadsrand.

Subdoelstelling 2.4 Het bieden van een toekomstperspectief aan de landbouw

Met deze *subdoelstelling* wordt beoogd de gronden van de familiale landbouw veilig te stellen op lange termijn. Het GRUP ‘Rond Ronse’ moet ook een hefboom zijn om aan de nog talrijk aanwezige toekomstbestendige landbouwbedrijven op lange termijn de nodige zekerheid te bieden over de ruimte waar ze hun activiteiten verder kunnen ontwikkelen. In het bijzonder door het eventueel (her)bevestigen van landbouwgronden en door het

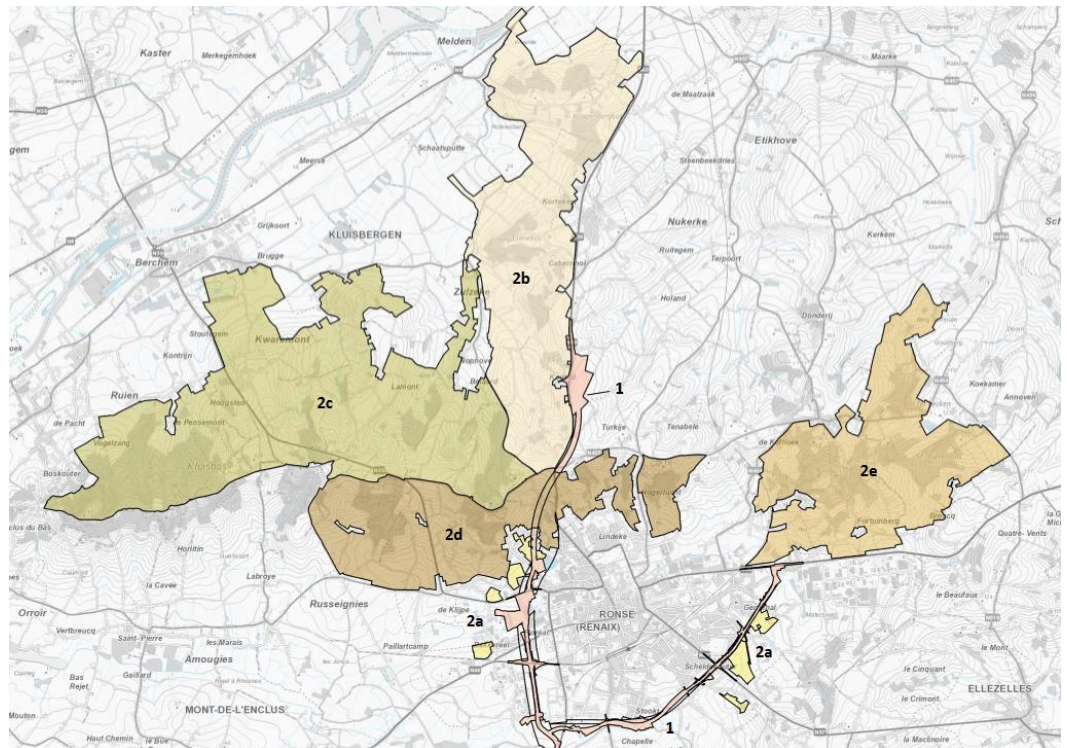
uitvoeren van een landinrichtingsproject waarbij ook de gevolgen van de bijkomende bebossing worden ondervangen.”

3.15.4. De hoofddoelstelling 1 wordt vertaald in het deelplan 1 “Bovenlokale wegverbinding N60 en zuidelijke omleidingsweg” en de hoofddoelstelling 2 in het deelplan 2 “Vlaamse Ardennen rond Ronse”.

Deelplan 2 wordt verder opgesplitst in de volgende gebieden:

- “2a. De randstedelijke openruimtegebieden ten zuiden van Ronse.
- 2b. De Vlaamse Ardennen van Koppenberg tot Hoogberg.
- 2c. De Vlaamse Ardennen van Kluisberg tot Hotondberg.
- 2d. De Vlaamse Ardennen van Heynsdaele tot Bois Joly.
- 2e. De Vlaamse Ardennen rond Muziekbos en Koekamerbos.”

De onderstaande figuur geeft de situering weer van deelplan 2 “Vlaamse Ardennen rond Ronse”:

3.15.5. In de toelichtingsnota wordt de bestaande feitelijke toestand van het deelplan c, en meer bepaald van het Feelbos, Heynsdaelebos en Beiaardbos, als

volgt weergegeven:

3.15.6. In de toelichtingsnota leest men ter verantwoording van de omzetting naar bosgebied binnen het te dezen relevante deelplan 2c, waarbinnen de percelen van de verzoekende partijen zich situeren, het volgende:

“Samenhangende complexen van zéér waardevol historisch bos behouden, verbinden en versterken als structuurbepalende natuur- en/of landschapselementen

Er wordt een aaneengesloten gebied bestemd als ‘bosgebied’ (B) met overdruk ‘grote eenheid natuur’ (GEN) in functie van het behoud, het versterken en met elkaar verbinden van het Kluisbos, Feelbos, Watermolenbos, Beiaardbos, Ingelbos en Hotondbos/Colinabos. Er wordt ruimte gecr[e]ëerd voor het realiseren van volgende bosuitbreidingen en bosverbindingen door gebieden te bestemmen als bosgebied:

- Bosuitbreidingen Kluisbos: in hoofdzaak ten noordoosten van het huidige boscomplex zodat het Kluisbos verbonden wordt met het Kerkenbos ter hoogte van Hoogstad/Kwaremont;

- Bosuitbreidingen Calmont: het realiseren van bosuitbreidingen op en rond het kasteeldomein Calmont in afstemming met de erfgoedwaarden van het kasteelpark;
- Bosverbinding Calmont-Feelbos: het realiseren van een bosverbinding van aan het kasteeldomein Calmont, over de Knoktstraat en Ronde van Vlaanderenstraat en langs de Ronsebaan naar het Feelbos. Er wordt voor geselecteerd om deze bosverbindingen ten noorden van de Ronde van Vlaanderenstraat over de steilste en meest erosiegevoelige delen van de helling te laten lopen.
- Bosverbinding tussen Feelbos en de bossen op Waals grondgebied (Le Trieu) over de Ronde van Vlaanderenstraat. De bossen op Waals grondgebied vormen op hun beurt verder de verbinding naar het Heysndaelebos;
- Bosuitbreidingen Feelbos aan de randen van het bestaande bos, in hoofdzaak op de naar het bestaande lagergelegen bos aflopende hellingen;
- Bosverbinding Biesput-Berkenbos tussen Feelbos en Watermolenbos/Kalkovenbos: langs buurtweg 'Chemin n° 10' over de Watermolenstraat;
- Bosuitbreidingen Watermolenbos/Kalkovenbos: ten noorden, ten westen en ten zuiden van het huidige bos wat een herstel is van de bosstructuur zoals die terug te vinden is op de Villaretkaart. De bosuitbreidingszone omvat hier het vallei- en brongebied;
- Bosverbinding Feelbos-Beiaardbos: deze verbinding gaat over het hoogste punt aan de Lamontstraat en loopt dan verder via de steile hellingen van het amfitheater en brongebied van de Beiaardbeek, ten noorden van het Hooghof. Deze bosverbindingen ligt in de zone die op de Ferrariskaart volledig bebost is en benoemd werd als het Bois de Quaeremont (Kwaremontbos).
- Bosuitbreidingen Fonteinbos-Beiaardbos:
 - o Zuidelijke bosuitbreiding: ten noorden van Hooghof, omvatten de zeer hoog erosiegevoelige amfiteaters van de verschillende brongebieden van de Beiaardbeek. Bosuitbreiding draagt hier ook bij aan betere buffering en bescherming van deze bronnen en bovenlopen tegen instroom van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen en het verbeteren van de waterkwaliteit. Deze bosuitbreiding is het gedeeltelijk herstel van het historische Kwaremontbos (Ferrariskaart) en Kasteelbos (Vandermaelenkaart);
 - o Noordelijke bosuitbreiding: in de vallei van de Beiaardbeek, waarbij rekening dient gehouden te worden met de aanwezigheid van een aantal bijzonder waardevolle graslanden;
- Bosverbinding Beiaardbos-Ingelbos: een bosverbinding langs en over de Dorenstraat, ten noorden van de landbouwbedrijfszetel. Er wordt voor geselecteerd om deze bosverbinding zo noordelijk mogelijk te voorzien, onderaan de hellingen om de vergezichten over het open kouter gebied langs de Dorenstraat van op de hoger gelegen delen te vrijwaren. Op die manier kan de bosverbinding tegelijk ook ingezet worden als buffer in het kader van erosiebestrijding om de lagergelegen woningen van het gehucht Nophove te

vrijwaren van modderstromen door bij de inrichting ook buffergrachten of aarden wallen te voorzien;

- Bosuitbreiding Ingelbos:

- o Zuidelijke bosuitbreiding: het amfitheater met vallei- en brongebied van de Asschenbeek en de Wolverschotbron/Asschenbron, zijnde het (gedeeltelijk) herstel van het bos dat de Ferrariskaart is aangeduid als D'Albosch. Voor dit amfitheater wordt een overdruk voorzien die bepaalt dat het bos beheerd moet worden als een laag hakhoutbos, zodat de landschappelijk waardevolle zichten over dit golvend gebied zichtbaar blijven vanuit de hoger gelegen voetwegen rond het gebied;

- o Noordelijke bosuitbreidingen: langs de zijloop Engelbeek ten noorden van de voormalige Wolverschothoeve;

- Bosuitbreidingen Hotondbos [...]: uitbreiding over de sterk hellende en erosiegevoelige heuvelkam tussen de brongebieden van de Asschenbeek en Engelbeek en de Hangebeek/Molenbeek om tot een aaneengesloten geheel met het Ingelbos te komen. Het meest noordelijke deel van deze kam (ten noorden van de vml. Hoeve Wolverschot) is op het gewestplan bestemd als bosuitbreidingsgebied maar vormt een landschappelijk waardevol vergezicht richting Zulzeke en wordt om die reden niet behouden als bosuitbreidingsgebied maar herbestemd naar agrarisch gebied met ecologisch belang. Ten zuiden en ten oosten van de bestaande landbouwbedrijfszetel wordt geen bosuitbreiding voorzien en blijft een agrarische openruimtekamer behouden (delen van een huiskavel);

Op Figuur 6-35 is het voorkeursscenario voor de gewenste bosstructuur aangegeven op basis waarvan de afbakeningen van de gebieden met bestemming bosgebied in het ruimtelijk uitvoeringsplan gebeurde. De algemene duiding bij deze figuur zoals aangegeven in § 6.3.3 is ook hier van toepassing.

Ontsnipperingsmaatregelen zijn aangewezen waar de bosverbindingen wegen van meer dan 3 meter breed kruisen. Binnen dit deelplan gaat het om de kruisingen ter hoogte van de Ronde van Vlaanderenstraat, de N36, de Lamontstraat en de Dorenstraat.

De bestaande niet-vervallen verkavelingsvergunning van 12 juni 1963 (verkaveling met 72 loten voor open bebouwing, R63/02) in het Kluisbos wordt opgeheven voor wat betreft de delen die binnen het plangebied vallen [...]. De grens van het plangebied wordt gelegd op de grens van het vastgesteld landschapsatlasrelict. Binnen dit gebied wordt geopteerd voor het behoud van de bestemming bosgebied zoals voorzien op het gewestplan [...]. [figuur]

Voor bestaande vergunde gebouwen en constructies geldt een beperkt ruimtelijk ontwikkelingsperspectief, zoals bepaald in de VCRO voor de 'ruimtelijk kwetsbare gebieden' (geen uitbreiding, geen herbouw). Bestaande gebouwen en verharding verwijderen in functie van natuur- of bosherstel is mogelijk. Het ontwikkelen van kleinschalige toeristisch-recreatieve onthaalinfrastructuur is mogelijk cfr. de bepalingen van de stedenbouwkundige voorschriften en mits in achtnaam van de randvoorwaarden vanuit de speciale beschermingszones en het VEN.

De andere bestaande niet-vervallen verkavelingsvergunningen binnen het in dit hoofdstuk omschreven gebied worden niet opgeheven en blijven van toepassing.

In functie van een gefaseerde realisatie van de beoogde bosuitbreiding wordt een gefaseerde inwerkingtreding van de natuur- of bestemming voorzien, waarbij voor een aantal zones die actueel een agrarische bestemming hebben en [een] landbouwgebruik kennen de natuur- of bosbestemming (en de daaraan gekoppelde ‘nultbemesting’ vanuit het mestdecreet) in gaat in 2035. Deze gebieden worden aangeduid met de overdruk Grote Eenheid Natuur in Ontwikkeling (GENO).

Voor natuur- en bosgebieden die thans reeds in SBZ-H of VEN liggen vervallen de huidige ontheffingen op het bemestingsverbod in 2028 [...].

Een aantal zones worden bestemd als ‘natuurgebied’ (N) met overdruk ‘grote eenheid natuur’ (GEN) in functie van het behoud van (in hoofdzaak) waardevolle tot zeer waardevolle graslanden en/of het behoud van waardevolle vergezichten.

De bestemming natuurgebied voor deze zones wordt zowel vanuit ecologisch oogpunt als vanuit de natuurwetenschappelijke waarden van het erfgoedlandschap gemotiveerd. Het gaat om:

- Natuurgebied Paddenbroek-Broekte, dat uitgebreid wordt met het waardevolle graslandcomplex ten oosten van de Broektestraat. De uitbreiding met het gebied Broekte is gericht op het behoud van de biologisch (zeer) waardevolle graslanden (hc, hp, hp*) met veel houtkanten in deze lager gelegen en vochtigere zone die zich duidelijk onderscheidt van [de] omliggende hoger gelegen landbouwakkers. In de noordwestelijke hoek van het natuurgebied Paddenbroek bevindt zich nog te herlokaliseren zonevreemde recreatieve infrastructuur (schuttersvereniging)
- Natuurgebied Waaienbergh. De begrenzing van het gebied met bestemming natuurgebied op het gewestplan komt niet overeen met de feitelijke zone met hoge natuurwaarde op de flanken van de Waaienbergh, bestaande uit een complex van (zeer) waardevolle graslanden (hp, hp*, hpr, hpr*). Om die reden wordt de begrenzing aangepast waarbij het noordoostelijke deel van de flank bestemd wordt als natuurgebied, en de lagergelegen delen aan de voet van de helling langs de Stooktestraat die in akkerbouwgebruik zijn, herbestemd worden naar bouwvrij agrarisch gebied.
- Natuurgebied ten westen van Kwaremont en ten noorden van Kerkenbos, zijnde een waardevol grasland (hpr) dat op het gewestplan bestemd is als natuurgebied, maar buiten de perimeter van het SBZ-H ligt en om die reden niet geselecteerd wordt als zone voor bosuitbreiding. Het onbebost houden van dit gebied draagt ook bij aan het behoud van een waardevol vergezicht en de zichtrelatie tussen kerken van Kwaremont en Ruien;
- Natuurgebied ten noorden van het kasteel van Calmont met waardevolle graslanden (hp, hpr) en het vallei- en brongebied van de Kieverbeek, dat ook het open vergezicht tussen kasteel en kerk van Kwaremont omvat;
- Natuurgebied langs de bovenloop van de Beiaardbeek ter hoogte van Lamont met waardevolle graslanden (hpr, hpr*) en het landschappelijk waardevol vergezicht over de steile vallei. De valleiflank parallel met de Lamontstraat en het hellend grasland aan de zuidzijde van de beek met opvallende instortingsgaten als gevolg van pijperosie, worden omwille van

deze waardevolle zichten en het unieke geomorfologisch verschijnsel van pijperosie niet geselecteerd voor bosuitbreiding.

- Natuurgebied Hotondberg met het complex van biologisch (zeer) waardevol soortenrijk permanent cultuurgraslanden met uitgesproken microreliëf (hpr*) en taluds met [struik]vegetatie (kt(ha)) op de droge zandige kop van de Hotondberg met unieke potenties voor de ontwikkeling van heischraal grasland. Er komt ook een biologisch zeer waardevol eutroof wateroppervlak (ae) in dit gebied [voor]. Het behoud van heischraal grasland op de zandige kop wordt uitdrukkelijk gemotiveerd vanuit de aanduiding als landschapsatlasrelict en is een te behouden vlakvormig landschapselement binnen het erfgoedlandschap[.]

Een aantal zones met bestaande zonevreemde bebouwing die enclaves vormen of grotendeels omsloten zijn door bos, worden opgenomen als ‘gemengd openruimtegebied’ (GO). Het gaat om:

- bebouwingscluster Hoogstad.”

3.16. Eerste verzoeker woont aan de Ronse Baan te Kluisbergen en is tevens eigenaar van twee vakantiewoningen aldaar. De tweede verzoekende partij is vruchtgebruiker van deze eigendommen.

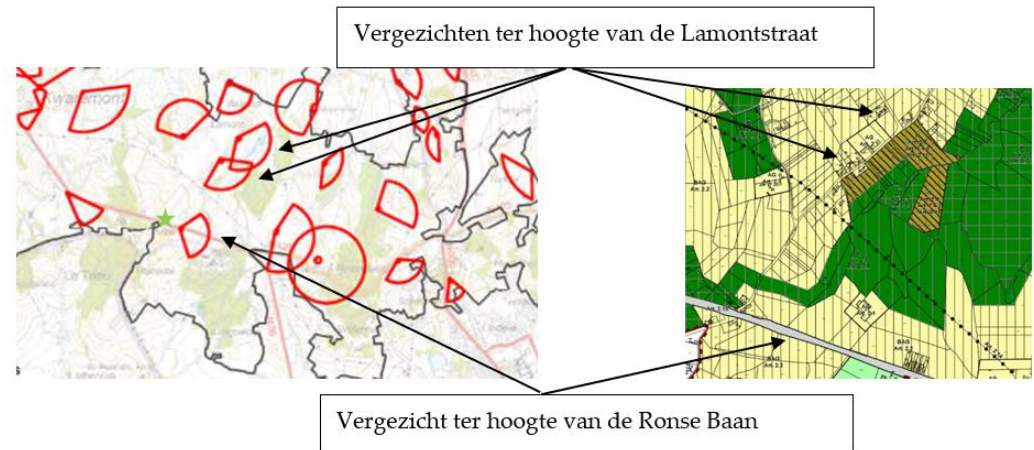
Overeenkomstig de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 24 februari 1977 vastgestelde gewestplan Oudenaarde zijn de percelen gesitueerd in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

3.17. Tijdens het openbaar onderzoek, dat van 10 maart 2023 tot 8 mei 2023 over het ontwerp van het GRUP ‘Rond Ronse’ wordt georganiseerd, worden 640 inspraakreacties ontvangen.

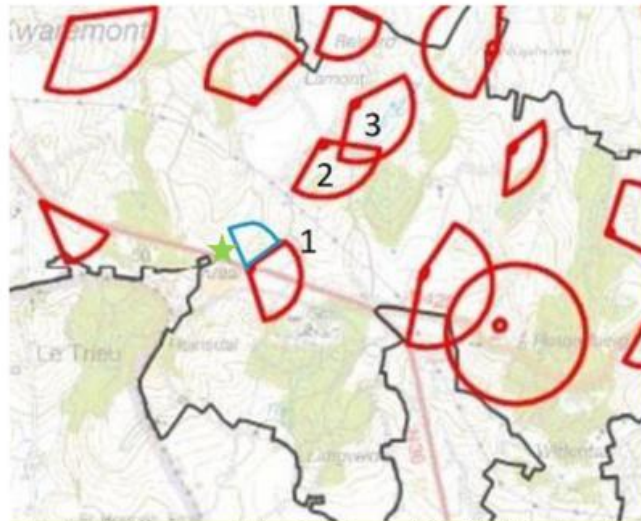
3.18. Op 9 oktober 2023 keurt het agentschap voor Natuur en Bos de passende beoordeling en de verscherpte natuurtoets goed.

3.19.1. Op 10 oktober 2023 beoordeelt het team Omgevingseffecten van de Vlaamse overheid (hierna: het team Mer) de kwaliteit van het planmilieueffectrapport (hierna: plan-MER) als voldoende.

3.19.2. De prioritaire vergezichten (rood omrand) worden in het plan-MER als volgt weergegeven, waarbij ter verduidelijking en bij benadering met een groene ster de locatie van de percelen van de verzoekende partijen wordt aangegeven:

3.19.3 De verzoekende partijen geven in hun verzoekschrift de 'Figuur 11: kaart met prioritaire vergezichten (rood omrande) uit deelrapport 11 - Discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie' van het plan-MER weer. Naast de in rood aangemerkte vergezichten, geven de verzoekende partijen er ook nog een blauwe aanduiding ter hoogte van hun percelen op weer – de locatie van de percelen van de verzoekende partijen wordt er met een groene ster benaderend op aangegeven:

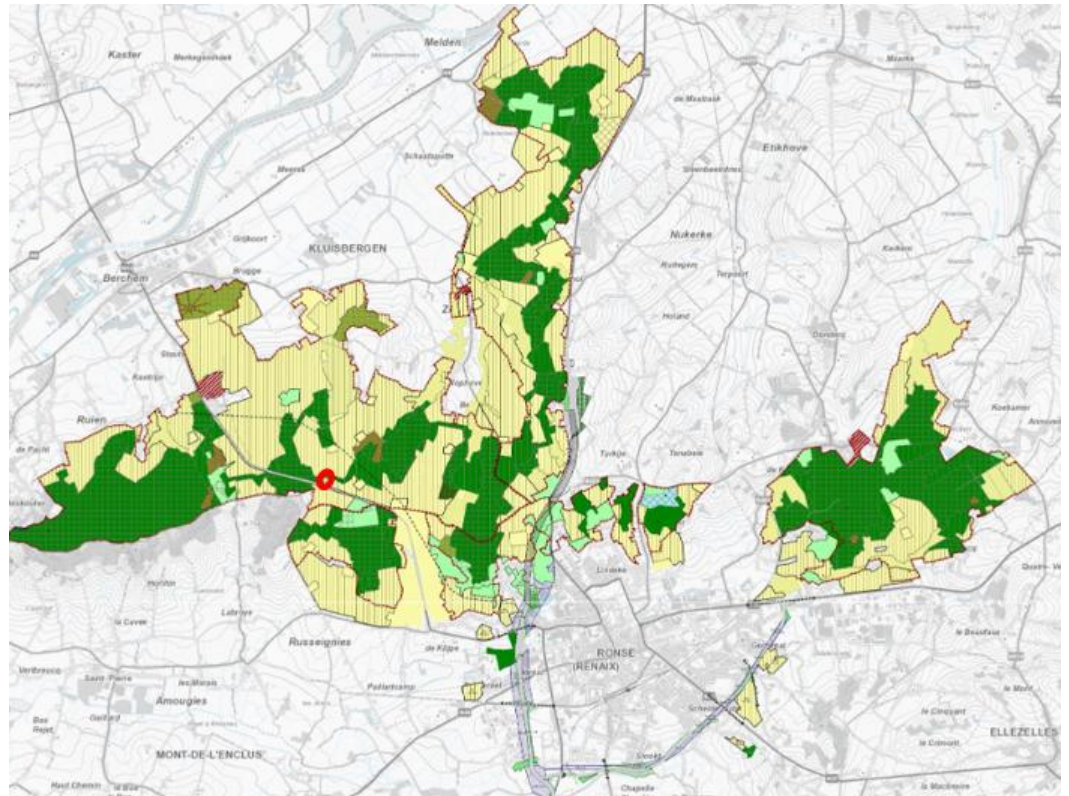

Figuur 11: kaart met prioritaire vergezichten uit deelrapport 11 - Discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie

3.20. Op 22 november 2023 brengt de afdeling Wetgeving van de Raad van State advies nr. 74.795/1 uit over het ontwerp van het GRUP 'Rond Ronse'.

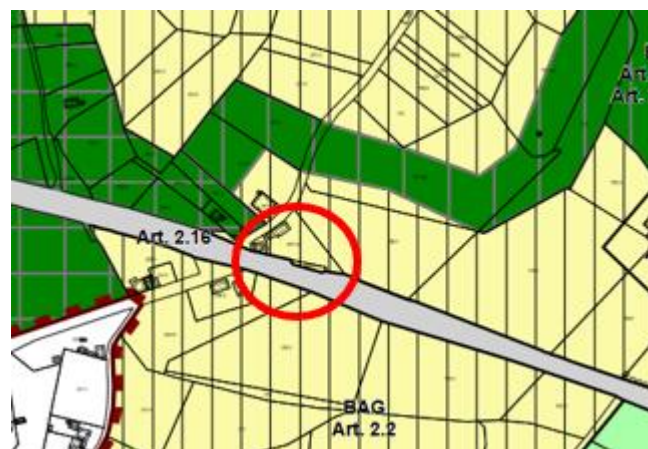
3.21. Met het bestreden besluit van 23 november 2023 stelt de Vlaamse regering het GRUP 'Rond Ronse' definitief vast.

Figuur 7-1 uit de toelichtingsnota bevat het volgend overzicht van al de herbestemmingen die met het GRUP 'Rond Ronse' worden doorgevoerd – de percelen van de verzoekende partijen worden er ter verduidelijking benaderend op aangeduid (rode cirkel):

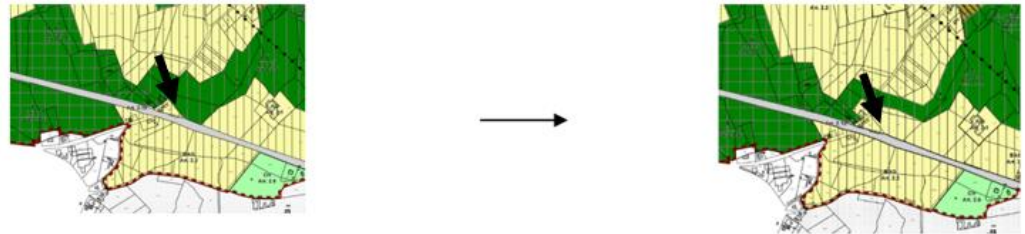

3.22. De percelen van de verzoekende partijen worden bestemd tot ‘bouwvrij agrarisch gebied’ (artikel 2.2 van de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP).

Volgend detail uit het grafisch plan van het GRUP geeft de bestemmingen weer ter hoogte van de percelen van de verzoekende partijen (benaderend aangeduid met rode cirkel):

3.23. Een vergelijking van het voorlopig vastgesteld grafisch plan met het definitief vastgesteld grafisch plan toont aan dat de strook met bosgebied tussen het Feelbos en het Beiaardbos als volgt versmald werd, ten voordele van ‘bouwvrij agrarisch gebied’:

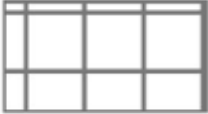

3.24. De verzoekende partijen verzetten zich tegen de herbestemming van percelen in de onmiddellijke nabijheid van hun eigendom, omdat zij menen dat deze afbreuk doet aan het bestaande vergezicht op het typerend landschap van de Vlaamse Ardennen.

3.25. De stedenbouwkundige voorschriften van artikel 2.2 ‘bouwvrij agrarisch gebied’ van het GRUP bepalen:

<p><i>Dit gebied behoort tot de categorie van gebiedsaanduiding ‘landbouw’ en de subcategorie van gebiedsaanduiding ‘bouwvrij agrarisch gebied’.</i></p>
<p>Artikel 2.2. Bouwvrij agrarisch gebied</p>
<p>Artikel 2.2.1 Bepalingen m.b.t. de landbouwactiviteiten</p>
<p>Het gebied is bestemd voor beroepslandbouw. Alle handelingen die nodig of nuttig zijn voor de landbouwbedrijfsvoering van landbouwbedrijven zijn toegelaten, behoudens het oprichten van gebouwen en gelijkaardige constructies.</p>
<p>Artikel 2.2.2 Bepalingen m.b.t. waterbeheer en groene infrastructuur</p>
<p>Handelingen die nodig of nuttig zijn voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien; - het behoud en herstel van de structuurkenmerken van de rivier- en beeksystemen, de waterkwaliteit en de verbindingsfunctie; - het behoud, het herstel en de ontwikkeling van overstromingsgebieden, het beheersen van overstromingen of het voorkomen van wateroverlast in voor bebouwing bestemde gebieden en het voorkomen van droogte; - het beveiligen van vergunde of vergund geachte bebouwing en infrastructuren tegen overstromingen; - het behoud en herstel van kleine landschapselementen en de natuurlijke vegetatie; - het behoud en herstel van leefgebieden van aan het landbouwgebruik gerelateerde beschermde diersoorten; <p>zijn toegelaten voor zover gebruik gemaakt wordt van de technieken van natuur-technische milieubouw. De in artikel 2.2.1 genoemde handelingen kunnen slechts toegelaten worden voor zover ze verenigbaar zijn met de waterbeheerfunctie van het gebied en het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien niet doen afnemen.</p>

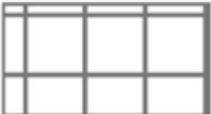
3.26. De stedenbouwkundige voorschriften van artikel 2.7 ‘bosgebied’ van het GRUP luiden:

<i>Dit gebied behoort tot de categorie van gebiedsaanduiding 'bos'.</i>
Artikel 2.7. Bosgebied
Art. 2.7.1 Bepalingen m.b.t. de bestemming
<p>Het gebied is bestemd voor de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van bos.</p> <p>Alle handelingen die nodig of nuttig zijn voor de aanleg, het beheer en de inrichting van bos zijn toegelaten.</p> <p>Alle handelingen die nodig of nuttig zijn voor de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van de natuur, het natuurlijk milieu en van de landschapswaarden zijn toegelaten, voor zover ze de ruimtelijk-functionele samenhang en ruimtelijk-structurerende waarde van de bestaande bossen niet wezenlijk in het gedrang brengen.</p> <p>Het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur in functie van de sociale, educatieve en recreatieve functies van het bosgebied of in functie van functioneel langzaam verkeer (m.i.v. een fietssnelweg) is toegelaten voor zover de ruimtelijk-ecologische draagkracht van het bosgebied niet overschreden wordt.</p>
Art. 2.7.2 Bepalingen m.b.t. het waterbeheer
<p>Handelingen die nodig of nuttig zijn voor:</p> <ul style="list-style-type: none">- het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien,- het behoud en herstel van de structuurkenmerken van de rivier- en beeksystemen, de waterkwaliteit en de verbindingsfunctie,- het behoud, het herstel en de ontwikkeling van overstromingsgebieden, het beheersen van overstromingen of het voorkomen van wateroverlast in voor bebouwing bestemde gebieden en het voorkomen van droogte,- het beveiligen van vergunde of vergund geachte bebouwing en infrastructuur tegen overstromingen <p>zijn toegelaten voor zover daarbij gebruik gemaakt wordt van de technieken van natuur-technische milieubouw.</p> <p>De in artikel 2.7.1 genoemde handelingen kunnen slechts toegelaten worden voor zover ze verenigbaar zijn met de waterbeheerfunctie van het gebied en het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien niet doen afnemen.</p>

<p><i>(aanduiding in overdruk)</i></p> <p><i>Deze overdruk heeft geen eigen bestemmingscategorie maar volgt de bestemmingscategorie van de grondkleur</i></p>
Artikel 2.7.3 Grote Eenheid Natuur
<p>Het in overdruk aangeduide gebied is een grote eenheid natuur.</p>

<p><i>(aanduiding in overdruk)</i></p> <p><i>Deze overdruk heeft geen eigen bestemmingscategorie maar volgt de bestemmingscategorie van de grondkleur</i></p>
Artikel 2.7.4 Grote Eenheid Natuur in Ontwikkeling
<p>Het in overdruk aangeduide gebied is een grote eenheid natuur in ontwikkeling.</p> <p>De bepalingen van artikel 2.7.1 en 2.7.2 (bosgebied) gaan in op 31 december 2034. Tot die datum gelden de bepalingen van artikel 2.3 (agrarisch gebied met ecologisch belang).</p>

3.27. De stedenbouwkundige voorschriften van artikel 2.4 ‘Natuurgebied’ van het GRUP ‘Rond Ronse’ luiden:

<i>Dit gebied behoort tot de categorie van gebiedsaanduiding ‘reservaat en natuur’.</i>
Artikel 2.4. Natuurgebied
Artikel 2.4.1 Bepalingen m.b.t. de bestemming
<p>Het gebied is bestemd voor de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur, het natuurlijk milieu en bos.</p> <p>Alle handelingen die nodig of nuttig zijn voor de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van de natuur, het natuurlijk milieu en van de landschapswaarden zijn toegelaten.</p> <p>Het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur in functie van de sociale, educatieve en recreatieve functies van het natuurgebied is toegelaten voor zover de ruimtelijk-ecologische draagkracht van het natuurgebied niet overschreden wordt.</p>
Artikel 2.4.2 Bepalingen m.b.t. het waterbeheer
<p>Handelingen die nodig of nuttig zijn voor:</p> <ul style="list-style-type: none">- het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien,- het behoud en herstel van de structuurkenmerken van de rivier- en beeksystemen, de waterkwaliteit en de verbindingsfunctie,- het behoud, het herstel en de ontwikkeling van overstromingsgebieden, het beheersen van overstromingen of het voorkomen van wateroverlast in voor bebouwing bestemde gebieden en het voorkomen van droogte,- het beveiligen van vergunde of vergund geachte bebouwing en infrastructuren tegen overstromingen <p>zijn toegelaten voor zover daarbij gebruik gemaakt wordt van de technieken van natuur-technische milieubouw.</p> <p>De in artikel 2.4.1 genoemde handelingen kunnen slechts toegelaten worden voor zover ze verenigbaar zijn met de waterbeheerfunctie van het gebied en het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien niet doen afnemen.</p>

<i>(aanduiding in overdruk)</i>
<i>Deze overdruk heeft geen eigen bestemmingscategorie maar volgt de bestemmingscategorie van de grondkleur</i>
Artikel 2.4.3 Grote Eenheid Natuur
Het in overdruk aangeduide gebied is een grote eenheid natuur.

<i>(aanduiding in overdruk)</i>
<i>Deze overdruk heeft geen eigen bestemmingscategorie maar volgt de bestemmingscategorie van de grondkleur</i>
Artikel 2.4.4 Grote Eenheid Natuur in Ontwikkeling
<p>Het in overdruk aangeduide gebied is een grote eenheid natuur in ontwikkeling.</p> <p>De bepalingen van artikel 2.4.1 en 2.4.2 (natuurgebied) gaan in op 31 december 2034. Tot die datum gelden de bepalingen van artikel 2.3 (agrarisch gebied met ecologisch belang).</p>

3.28. De stedenbouwkundige voorschriften van artikel 2.11 ‘Te behouden vlakvormig erfgoed- of landschapselement’ van het GRUP ‘Rond Ronse’ luiden:

<i>Aanduiding in overdruk</i> <i>Deze overdruk heeft geen eigen bestemmingscategorie maar volgt de bestemmingscategorie van de grondkleur.</i>
Artikel 2.11 Te behouden vlakvormig erfgoed- of landschapselement
De vlakvormige landschaps- of erfgoedelementen die met deze overdruk zijn aangeduid, zijn te behouden elementen met een bijzondere cultuurhistorische en/of landschapsecologische waarde.
Het gaat om:
<ul style="list-style-type: none">- te vrijwaren zicht op de Scheldevallei over de westflank van de Koppenberg/Rotelenberg; op deze percelen met bestemming natuurgebied is géén bebossing toegelaten;- te vrijwaren zicht vanuit Cabernhol aan de rand van het Elenebos over de vallei van de Kuitholbeek en het Hof Ten Broeke; op deze percelen met bestemming natuurgebied is géén bebossing toegelaten;- te vrijwaren zicht op het amfitheatervormig vallei- en brongebied van Ingelbeek en Wolvershot aan de Hotond; op deze percelen onderaan met bestemming bosgebied is enkel bos dat als hakhout beheerd wordt toegelaten met bomen en struiken van max. van 6 m hoog;- te vrijwaren zicht op de vallei van de Beiaardbeek vanuit het Beiaardbos en vanuit Lamont; op deze percelen met bestemming natuurgebied is géén bebossing toegelaten;- de stervormige waterstructuur in het natuurgebied Paddenbroek als relict van de waterwinning van de voormalige textielververij La Moderne;- te vrijwaren zicht op kasteel Calmont en de zichtrelatie tussen kasteel Calmont en de kerk van Kwaremont; op deze percelen ten noorden van het kasteel van Calmont met bestemming natuurgebied is géén bebossing toegelaten;

IV. Ontvankelijkheid van het verzoek tot tussenkomst

De aangevoerde exceptie

4. De verzoekende partijen werpen in hun memorie van wederantwoord op dat het verzoek tot tussenkomst onontvankelijk is. Als publiekrechtelijke rechtspersoon heeft de nv De Werkvennootschap per definitie geen persoonlijk belang, doch hoogstens een belang dat samenvalt met het algemeen belang. In ieder geval volgt uit de loutere betrokkenheid van de nv De Werkvennootschap bij de totstandkoming van de bestreden beslissing in het kader van haar wettelijke opdracht niet dat zij enig voordeel haalt uit die beslissing. Minstens is het nadeel dat zij desgevallend bij een nietigverklaring van de bestreden beslissing lijdt onrechtstreeks en onzeker van aard. Artikel 3 van het “oprichtingsdecreet” van de nv De Werkvennootschap en artikel 3 van haar statuten bepalen dat de uitvoeringsmodaliteiten, verantwoordelijkheden,

kostendekking en eventuele vergoeding voor de opdrachten van de nv De Werkvennootschap in afzonderlijke overeenkomsten met het Vlaamse Gewest nader geregeld worden. Eventuele gevolgen die de nv De Werkvennootschap door de nietigverklaring van de bestreden beslissing ondervindt, volgen uit deze overeenkomsten met de verwerende partij.

Beoordeling

5.1. De nv De Werkvennootschap steunt haar belang bij haar verzoek tot tussenkomst op de opdracht die voortvloeit uit artikel 3 van het decreet van 23 december 2016 ‘houdende de totstandbrenging van De Werkvennootschap nv van publiek recht’ en op haar statutair doel. In het kader van haar maatschappelijke opdracht maakt zij deel uit van het planteam dat overeenkomstig het bepaalde in artikel 2.2.3 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) het geïntegreerde planningsproces van het GRUP ‘Rond Ronse’ voert, begeleidt zij de diverse onderzoeken, integreert zij de tussentijdse resultaten in het planningsproces en zorgt zij voor een continue kwaliteitsbewaking. Daarnaast is de nv De Werkvennootschap projecteigenaar van projecten ter realisatie van het GRUP ‘Rond Ronse’, zal zij omgevingsvergunningen dienen aan te vragen die hun grondslag vinden in het GRUP ‘Rond Ronse’ en zal zij als bouwheer eventuele overheidsopdrachten ter realisatie van het GRUP dienen te gunnen.

5.2. Gelet op wat voorafgaat, doet de nv De Werkvennootschap, die wenst te kunnen deelnemen aan het debat over de rechtsgeldigheid van het GRUP ‘Rond Ronse’, van een afdoende concreet belang bij haar verzoek tot tussenkomst blijken.

5.3. De exceptie is ongegrond.

V. Onderzoek van de middelen

A. “Voorafgaand” middel

Uiteenzetting van het middel

6. Voorafgaand aan de overige middelen vragen de verzoekende partijen om de buitentoepassingstelling van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 ‘tot aanwijzing van de speciale beschermingszone “BE2300007 Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen” (hierna: de SBZ-H) en definitieve vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten’ (hierna: het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2014) overeenkomstig artikel 159 van de Grondwet.

De verzoekende partijen zetten uiteen dat het bestreden GRUP ‘Rond Ronse’ de bestemmingswijzigingen naar bos en natuur op de SBZ-H baseert. Zij stellen er belang bij te hebben om deze aanduiding van de SBZ-H onwettig te laten verklaren en buiten toepassing te laten stellen. De verzoekende partijen bekritisieren dat bij de totstandkoming van het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 ‘tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie zijn voorgesteld als speciale beschermingszones’ (hierna: het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002), waarbij de SBZ-H wordt aangemerkt, geen enkele inspraak werd voorzien. Het navolgende besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2014 verwijst uitdrukkelijk naar dit besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 als eerste vaststelling van de SBZ-H. Bovendien voert het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 een gebruiks- en eigendomsbeperkende maatregel in die strijdig is met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol (hierna: EAP) bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM), artikel 16 van de Grondwet en het GBOL-beginsel (het beginsel van de gelijkheid van de burgers voor openbare lasten). Het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2014, dat

op het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 is gebaseerd, is hierdoor onwettig. Dit laatste besluit is ook onwettig omdat in het kader van de procedure tot aanwijzing van de SBZ-H, in strijd met artikel 36bis, §§ 1 en 2, van het van het decreet van 21 oktober 1997 ‘betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu’ (hierna: het natuurdecreet), geen openbaar onderzoek werd georganiseerd. Bovendien schendt het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2014 artikel 7 van het Verdrag van Aarhus, op grond waarvan de overheid een openbaar onderzoek diende te organiseren dat het publiek voldoende mogelijkheden tot inspraak biedt. De verzoekende partijen besluiten dat de Raad van State op grond van artikel 159 van de Grondwet het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002, als eerste vaststelling van de SBZ-H, en het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2014, waarbij de SBZ-H definitief wordt vastgesteld, buiten toepassing dient te laten bij de beoordeling van de door haar aangevoerde middelen.

Beoordeling

7.1. Reglementaire besluiten zijn besluiten waarbij algemene regels worden uitgevaardigd die toepasselijk zijn op de rechtsonderhorigen in het algemeen of op een onbepaalde groep van rechtsonderhorigen, die zich in dezelfde objectieve toestand bevinden, en niet alleen op één van hen of op een naar aantal beperkte groep. Een besluit heeft slechts een reglementaire aard wanneer de tekst ervan dwingende algemene rechtsregels bevat.

Het blijkt niet dat het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 of het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2014 een dergelijke reglementaire aard zou hebben (zie reeds het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State nrs. 53.851/1/V tot en met 53.886/1/V van 18 september 2013 over de ontwerpen van besluit van de Vlaamse regering “tot aanwijzing van speciale beschermingszones en tot definitieve vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten”). Het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 bevat geen eigen dwingende rechtsregels en de in het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2014 opgenomen instandhoudingsdoelstellingen (IHD’s), zijn, zoals in het voormelde advies van de

afdeling Wetgeving terecht is opgemerkt, geen regels “die van toepassing zijn op alle burgers of op een hele categorie van burgers”, maar “gelden integendeel alleen voor de administratieve overheden” en zijn bovendien “dermate algemeen en vaag geformuleerd, dat iedere direct-normatieve kracht eraan moet worden ontzegd”. In het licht van wat voorafgaat, kan niet worden ingegaan op de vraag van de verzoekende partijen om het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2014, en het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 waarnaar het verwijst, op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing te laten.

7.2. Het “voorafgaand” middel wordt verworpen.

B. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

8. De verzoekende partijen voeren in een eerste middel de schending aan van artikel 1.1.4 VCRO, “gekoppeld aan” een schending van het zorgvuldigheids-, redelijkheids-, evenredigheids- en materiële motiveringsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur “*juncto* de buitentoepassingstelling op grond van art. 159 G.W.”.

De verzoekende partijen stellen dat het bestreden besluit een waardevol vergezicht ter hoogte van hun vakantiewoningen tenietdoet door nabijgelegen onbeboste percelen te bestemmen tot bosgebied. Zij menen dat deze bestemmingswijzigingen gericht zijn op de realisatie van een bosverbinding ter verwezenlijking van een doelstelling van de SBZ-H, waarvan het vaststellingsbesluit op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing dient gelaten te worden. Dit heeft tot gevolg dat het motief van de bestemmingswijziging van de betrokken percelen tot bosgebied buiten beschouwing dient gelaten te worden.

De verzoekende partijen werpen de schending op van artikel 1.1.4 VCRO. Bij de herbestemming van de betrokken percelen van landschappelijk

waardevol agrarisch gebied tot bosgebied is onvoldoende rekening gehouden met de maatschappelijk behoeften en belangen. De bosuitbreiding op de betrokken percelen is op eenzijdige wijze als hoofdfunctie naar voor geschoven, ten koste van de landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit. In het bijzonder brengt de herbestemming van onbeboste percelen in de bosuitbreidingsstrook tussen het Feelbos en Beiaardbos, met als zwaartepunt het kadastraal perceel 771/2, aanzienlijke nadelige gevolgen met zich mee voor de ruimtelijke behoeften van de verzoekende partijen, de huurders van hun vakantiewoningen, de landbouwers, de plaatselijke bevolking en de bezoekers van de streek waarvan de uitbating van de vakantiewoningen van de verzoekende partijen afhankelijk is. Op heden strekt zich over een afstand van 650m, vanaf de kruising Lamontstraat-Ronse Baan tot aan Ronse Baan 31, een prachtig weids vergezicht uit richting Beiaardbos, over de glooiende heuvels van de Vlaamse Ardennen. Op slechts een vijftigtal meter van het perceel van de verzoekende partijen zal het vergezicht richting Beiaardbos compleet versperd worden door de in het bestreden besluit voorziene verbindingsstrook Beiaardbos-Feelbos over perceel 771/2b. Deze bosverbinding betreft hoofdzakelijk Beukenbomen van het type *Asperulo-Fagetum* (habitat 9130), die gemakkelijk tussen de 25 à 40 meter hoog reiken. Zoals op vele andere plaatsen in het plangebied, verdwijnen aldus ingevolge de bosuitbreiding de voor de Vlaamse Ardennen typerende “weidse zichten op de uitgesproken reliëfverschillen, met steile valleiwanden, glooiende heuvels en diep ingesneden dalen”. De esthetische waarde van deze vergezichten wordt omschreven in het vaststellingsbesluit van Landschapsatlasrelict ‘Vlaamse Ardennen van Koppenberg tot Kluisberg’ en komt ook aan bod in deelrapport 11 van het plan-MER.

Daarnaast zal de kwestieuze bosuitbreiding ook economisch nefaste gevolgen hebben. De aanplanting van de nabijgelegen bosverbindingsstrook zal de uitbating van de vakantiewoningen van de verzoekende partijen ernstig schaden, nu het prachtige vergezicht op de Vlaamse Ardennen vanaf deze woningen onherroepelijk zal verdwijnen. Dit vergezicht is de voornaamste troef van de vakantiewoningen. Daarnaast zal het tenietgaan van het vergezicht ook negatief zijn voor het lokale toerisme in het algemeen. De

verzoekende partijen menen dat de plannende overheid de betrokken ruimtelijke behoeften onvoldoende tegen elkaar heeft afgewogen bij haar keuze om de percelen tussen het Feelbos en Beiaardbos als bosgebied te bestemmen. Gelet op, onder andere, het feit dat de IHD's van de SBZ-H buiten beschouwing moeten worden gelaten, wegen de plandoelen niet op tegen de door het GRUP 'Rond Ronse' aangetaste ruimtelijke behoeften en belangen. Dat de effectieve realisatie van de bosuitbreiding pas in de toekomst wordt voorzien, doet daaraan geen afbreuk, nu artikel 1.1.4 VCRO ook de ruimtelijke behoeften van de toekomstige generaties waarborgt.

Daarnaast schendt het bestreden besluit tevens een aantal algemene beginselen van behoorlijk bestuur. In de eerste plaats is de plannende overheid de op haar rustende zorgvuldigheidsplicht niet nagekomen. Zij handelde onzorgvuldig door de afbakening van bos- en natuurgebieden te steunen op de doelstellingen van de onwettige SBZ-H. Tevens ligt een schending van de zorgvuldigheidsplicht voor omdat de plannende overheid de belangen van een groep rechtsonderhorigen op onvoldoende wijze in aanmerking heeft genomen. Er verdwijnt een waardevol vergezicht vanaf de vakantiewoningen van de verzoekende partijen en vanaf de Lamontstraat aan de kruising met de Ronse Baan (en verder tot aan de Ronse Baan 31). Doordat de plannende overheid aldus de belangen van de verzoekende partijen, en alle andere door het bestreden besluit getroffen belangen, op dermate nadelige wijze treft, zonder een geoorloofd oogmerk na te streven, schendt zij het zorgvuldigheidsbeginsel.

De beslissing om in de kwestieuze bosverbindingsstrook te voorzien, wordt niet gedragen door andere motieven dan de onwettig vastgestelde SBZ-H. Nu het bestreden besluit zeer ingrijpende gevolgen heeft voor de omgeving van het plangebied en de daar aanwezige belangen en personen, waaronder de verzoekende partijen, rustte op de plannende overheid een stringente plicht om dit besluit afdoende te motiveren. Wat de situatie van de verzoekende partijen betreft, blijken er geen motieven voor te liggen die de nadelige gevolgen rechtvaardigen.

Nu de verwerende partij haar beslissing tot aanduiding van de betrokken percelen als bosgebied niet rechtmatig kan steunen op het oogmerk van de realisatie van Natura 2000-doelen, bestaat er een kennelijke wanverhouding tussen, enerzijds, de motieven van het bestreden besluit en, anderzijds, de nadelige gevolgen voor de inwoners, bezoekers en uitbaters van het plangebied. Wat de situatie van de verzoekende partijen betreft, verdwijnt een waardevol vergezicht ten gevolge van de aanduiding van een bosverbindingstrook. Doordat de bosuitbreiding de belangen van, onder anderen, de verzoekende partijen en de ruimtelijke belangen op een disproportionele manier aantast, schendt het bestreden besluit het evenredigheidsbeginsel.

Beoordeling

9.1. Artikel 1.1.4 VCRO bepaalt dat de ruimtelijke ordening gericht is op “een duurzame ruimtelijke ontwikkeling waarbij de ruimte beheerd wordt ten behoeve van de huidige generatie, zonder dat de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang gebracht worden”. Deze principes vereisen derhalve dat de diverse binnen artikel 1.1.4 VCRO bedoelde behoeften en de daarmee gepaard gaande aanspraken op de ruimte evenwichtig tegen mekaar worden afgewogen en dat bij deze afweging rekening wordt gehouden met de ruimtelijke draagkracht van de omgeving. De Raad van State oefent hierop enkel een wettigheidstoets uit, vermits het aan de bevoegde overheden toekomt de nodige beleidskeuzes te maken. Het komt een verzoekende partij, die artikel 1.1.4 VCRO geschonden acht, toe om aan te tonen dat de gemaakte keuze de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat.

9.2. Waar het middel aanvoert dat de bosuitbreiding niet gesteund kan worden op de realisatie van de vastgestelde Natura 2000-doelen voor de SBZ-H, wordt verwezen naar het gestelde onder randnummer 7.1.

9.3. Bovendien wordt in het bestreden besluit op goede gronden gesteld:

“(B.1.12) Een aantal bezwaarindieners stellen de afbakening van de Natura 2000-gebieden en de Natura 2000-doelen in vraag; menen dat deze onwettig

tot stand kwamen en stellen dat de bosuitbreidingsdoelen beter in andere gebieden of regio's gerealiseerd kunnen worden.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de Natura 2000-gebieden aangeduid werden en de instandhoudingsdoelen bepaald werden op basis van de criteria zoals bepaald door de Europese regelgeving. De identificatie en selectie van gebieden voor opname in het Natura 2000-netwerk hebben aldus op wetenschappelijke gronden plaatsgevonden, in overeenstemming met de selectiecriteria van de Europese vogel- en habitatrichtlijnen. Door een wetenschappelijke basis te gebruiken voor de selectie van gebieden, wordt gegarandeerd dat alleen de meest geschikte gebieden worden geselecteerd voor aanwijzing als Natura 2000-gebied en er voldoende gebieden worden opgenomen in het Natura 2000-netwerk om te garanderen dat alle soorten en habitats op de lijst op de lange termijn in stand worden gehouden in hun hele verspreidingsgebied binnen de EU. Er moeten voldoende gebieden opgenomen worden zodat het netwerk ecologisch samenhangend is en in staat is om de doelstellingen uit hoofde van de vogel- en habitatrichtlijn te realiseren. De Vlaamse Regering kan binnen de procedure van de opmaak van voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan enkel akte nemen van de kritiek op deze afbakening en doelen. Deze bezwaren geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.”

9.4. De door artikel 1.1.4 VCRO vereiste belangenafweging wordt in het bestreden besluit uitvoerig gemotiveerd. Zo leest men hierover onder meer:

“Voor wat betreft hoofddoelstelling 2 is het alternatievenonderzoek opgevat als een iteratief, participatief proces waarbij gezocht is naar de optimale manier om de gebieden te selecteren waarbinnen de Europese natuurdoelen gerealiseerd kunnen worden (in hoofdzaak bosuitbreiding). Daarbij is nagegaan in hoeverre het nodig is om deze percelen te bebossen om aan de doelstellingen inzake oppervlakte en samenhang van de bosstructuur te voldoen, dan wel dat er gemotiveerd kon worden om zones te vrijwaren van bosuitbreiding op basis van landschappelijke, ecologische of landbouwkundige argumenten. Op basis van de tijdens het terreinonderzoek en de werksessies verworven inzichten is een eerste voorstel van voorkeursscenario voor de realisatie van de Natura 2000-doelen opgesteld. Aanvullend werden de tussentijdse onderzoeksresultaten uit het lopende milieu- en landbouweffecten ingebracht en afgetoetst aan de inzichten van de experts. Het uiteindelijke voorstel van bosuitbreidingsscenario werd getoetst aan de verschillende criteria voor de instandhoudingsdoelstellingen. Daaruit blijkt dat in het ruimtelijk uitvoeringsplan voldoende oppervlakte met bestemming natuur- of bosgebied en de voorgestelde gebieden een goede ruimtelijke configuratie hebben om aan de Natura 2000-doelen te kunnen voldoen.”

En:

“(B.1.9) Een aantal bezwaarindieners stellen vragen bij de gevolgde methode om tot een voorkeursscenario voor de bosuitbreiding te komen; formuleren opmerkingen bij de tijdens het proces gehanteerde zoekzonekaarten; vinden de door het planteam gemaakte keuzes onvoldoende onderbouwd; vinden dat er sprake is van belangenvermenging omdat er met de inspraakreacties van sommige instanties, belan[g]groepen of personen meer rekening gehouden zou zijn dan bij andere; stellen dat er geen evenredige verdeling van lasten is en dat bepaalde alternatieven onvoldoende onderzocht zijn of bij voorbaat zouden uitgesloten zijn geweest door ze niet als zoekzone te definiëren.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het uitwerken van het bebossingsscenario in het ontwerpplan het resultaat is van een iteratief proces, waarbij per perceel keuzes gemaakt worden op basis van verschillende inhoudelijke kwalitatieve beoordelingselementen zowel vanuit o.a. de bestaande feitelijke en juridische toestand, de bodem-fysische en landschappelijke kenmerken, het landbouwkundig belang, de erfgoedwaarde, de actuele en potentiële ecologische waarde, de kwalitatieve en kwantitatieve randvoorwaarden vanuit het besluit met de Natura 2000-doelen; dat het voorstel aldus het resultaat is van een dynamisch overleg met diverse inhoudelijke deskundigen binnen een multidisciplinair team op basis van in hoofdzaak ruimtelijke, ecologische, landschappelijke, cultuurhistorische en landbouwkundige criteria, dat niet herleid kan worden tot een eenvoudig schema; dat in de toelichtingsnota bij het plan de verschillende te herbestemmen zones uitgebreid toegelicht en gemotiveerd zijn teneinde maximaal inzicht te geven in de gemaakte ruimtelijke afweging per zone; dat tijdens de inspraak- en participatiemomenten door andere instanties of belanghebbenden geuite elementen steeds inhoudelijk in overweging genomen werden onafhankelijk van wie vanuit welk belang deze opmerkingen formuleerde; dat het uiteindelijke resultaat geïntegreerd werd in het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan dat een uitvoerig gemotiveerd en onderbouwd voorstel voor de bosuitbreiding en de allocatie van de bosdoelen uit het Natura 2000-besluit bevat waarover de verschillende inhoudelijke deskundigen van de Vlaamse overheid een globaal evenwicht bereikten én dat voldoende rekening houdt met de diverse maatschappelijke belangen; dat het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan voorwerp was van een openbaar onderzoek waarbij eenieder de mogelijkheid is geboden om gegronde argumenten in te spreken over de gemaakte keuzes en de keuzes die het expertenteam maakte inhoudelijk te bevragen; dat dit op een aantal locaties tot een heroverweving en aanpassing van de voorgestelde afbakening leidt; dat bij de behandeling van de gebiedsspecifieke inspraakreacties daarover verder is ingegaan.”

En:

“(B.1.19) Een aantal bezwaarindieners stellen dat de voorstellen voor bosuitbreiding in strijd zijn met de plandoelstellingen omtrent het vrijwaren van ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden voor landbouw en het vrijwaren van waardevolle landschappen.

De Vlaamse Regering antwoordt dat er plandoelstellingen rond de verschillende aspecten en functies van de open ruimte geformuleerd zijn die

rechtstreeks voortvloeien uit de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV); dat dit een ruimtelijke afweging van de verschillende belangen en functies ten opzichte van elkaar vraagt; dat daarvoor een gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur, bos en landschap is uitgewerkt; dat de richtinggevende en bindende bepalingen van het RSV uitdrukkelijk bepalen dat voor het realiseren van de gewenste natuur- en bosstructuur herbestemmingen van ‘agrarisch gebied’ naar ‘natuurgebied’ of ‘bosgebied’ nodig zijn; dat bij de ruimtelijke afweging om tot de afbakening van de gebieden van de gewenste natuur- en bosstructuur rekening gehouden is met de diverse openruimtefuncties, het fysisch systeem en het landschap en een gebiedsgerichte afweging van de verschillende plandoelstellingen ten opzichte van elkaar is gemaakt; dat de algemene plandoelstellingen m.b.t. het vrijwaren van ruimte voor landbouw en het vrijwaren van waardevolle landschappen aldus niet impliceren dat ieder voorstel voor uitbreiding van natuur of bos per definitie deze plandoelstellingen in het gedrang zouden brengen; dat een dergelijke absolute lezing van de verschillende algemeen geformuleerde plandoelstelling[en] niet correct is en strijdig zou zijn met de beleidsplannen en decretale kaders waar dit ruimtelijk uitvoeringsplan uitvoering aan geeft en elke vorm van bosuitbreiding of landgebruikswijziging in functie van de realisatie van de gewenste natuur- en bosstructuur onmogelijk zou maken. Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.”

Ook leest men in de toelichtingsnota bij het GRUP:

“Het planvoorstel is gebaseerd op de gebiedsgericht en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos die in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is opgesteld voor de Vlaamse Ardennen. Deze gewenste ruimtelijke structuur is opgebouwd volgens volgende ruimtelijke concepten, die in dit ruimtelijk uitvoeringsplan verder uitgewerkt en verfijnd worden:

- Ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw met grondgebonden landbouw als drager van de open ruimte. Het landbouwgebied ten noorden van de heuvelkam Kluisberg-Hotondberg vormt een groot aaneengesloten gebied waarin grondgebonden landbouw de drager is van het open cultuurlandschap. Dit goed gestructureerd agrarisch gebied wordt maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw. Om het bestaande open en onbebouwde karakter van deze gebieden te vrijwaren voor grondgebonden landbouw kunnen delen ervan gedifferentieerd worden als bouwvrij agrarisch gebied. De karakteristieke open kouters worden zoveel mogelijk gevrijwaard van bebouwing om de landschappelijke openheid van het gebied te behouden.

Binnen deze samenhangende landbouwgebieden worden enerzijds de grote, historisch open akkerlandschappen (kouters) onderscheiden en anderzijds de eerder kleinschalige landschappen rond de steilranden van de beken en in de valleien. Binnen de kleinschalige landschappen wordt ruimte gelaten voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van een raamwerk van kleine landschapselementen, zodat een landschapsecologische basiskwaliteit

gegarandeerd wordt. Deze gebieden zullen gedifferentieerd worden als agrarisch gebied met overdruk natuurverweving of agrarisch gebied met ecologisch belang.

- Samenhangende complexen van zéér waardevol historisch bos behouden, verbinden en versterken als structuurbepalende natuur- en/of landschapselementen.

De ecologisch meest waardevolle bossen zijn reeds opgenomen in het Vlaams Ecologisch Netwerk of komen daarvoor in aanmerking (Kluisbos, Feelbos, Watermolenbos, Beiaardbos, Ingelbos, Hotondbos). Aansluitend op deze boscomplexen zijn er vaak waardevolle grasland-, ruigte- en mantelzoomvegetaties.

De uitbreiding van de bossen en andere genoemde waardevolle habitats bewerkstelligt de buffering en verbinding van de kwetsbare, geïsoleerde kernen met het oog op de instandhouding van de karakteristieke flora en fauna.

Versterking van de bosstructuur vindt plaats door bosuitbreiding en het realiseren van bosverbindingen via kleine landschapselementen en/of bosschages. Bosuitbreiding sluit aan op bestaande bossen en houdt rekening met de historische bosstructuren. Vanuit de bossen op de getuigenheuvels ontspringen talrijke bronbeekjes met een belangrijke ecologische waarde. Deze bronvalleitjes maken deel uit van deze bosstructuren. Op een aantal plaatsen op de flanken behoudt grondgebonden landbouw een rol in functie van behoud van vergezichten en een afwisselend landschap.

- Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden
Het landschap heeft een uitgesproken esthetische en cultuurhistorische waarde. Het ruimtelijke beleid ondersteunt het behoud of herstel van deze erfgoedwaarden in hun onderlinge samenhang. De vastgestelde landschapsatlasrelicten worden opgenomen als erfgoedlandschap.”

9.5. Specifiek wat de door de verzoekende partijen geviseerde bosverbinding betreft, leest men er:

“Samenhangende complexen van zéér waardevol historisch bos behouden, verbinden en versterken als structuurbepalende natuur- en/of landschapselementen

Er wordt een aaneengesloten gebied bestemd als ‘bosgebied’ (B) met overdruk ‘grote eenheid natuur’ (GEN) of ‘grote eenheid natuur in ontwikkeling’ (GENO) in functie van het behoud, het versterken en met elkaar verbinden van het Kluisbos, Feelbos, Watermolenbos, Beiaardbos, Ingelbos en Hotondbos/Colinabos. Er wordt ruimte gecreëerd voor het realiseren van volgende bosuitbreidingen en bosverbindingen door gebieden te bestemmen als bosgebied:

[...]

Bosverbinding Feelbos-Beiaardbos: deze verbinding gaat over het hoogste punt aan de Lamontstraat en loopt dan verder via de steile hellingen van het amfitheater en brongebied van de Beiaardbeek, ten noorden van het Hooghof. Deze bosverbindingen ligt in de zone die op de Ferrariskaart

volledig bebost is en benoemd werd als het Bois de Quaeremont (Kwaremontbos).”

En:

“Een aantal zones worden bestemd als ‘natuurgebied’ (N) met overdruk ‘grote eenheid natuur’ (GEN) in functie van het behoud van (in hoofdzaak) waardevolle tot zeer waardevolle graslanden en/of het behoud van waardevolle vergezichten.

De bestemming natuurgebied voor deze zones wordt zowel vanuit ecologisch oogpunt als vanuit de natuurwetenschappelijke waarden van het erfgoedlandschap gemotiveerd. Het gaat om:

[...]

Natuurgebied langs de bovenloop van de Beiaardbeek ter hoogte van Lamont met waardevolle graslanden (hpr, hpr*) en het landschappelijk waardevol vergezicht over de steile vallei. De valleiflank parallel met de Lamontstraat en het hellend grasland aan de zuidz[ij]de van de beek met opvallende instortingsgaten als gevolg van pijperosie, worden omwille van deze waardevolle zichten en het unieke geomorfologisch verschijnsel van pijperosie niet geselecteerd voor bosuitbreiding.”

En:

“Volgende vlakvormige landschaps- of erfgoedelementen worden in overdruk als te behouden element op het grafisch plan aangeduid:

[...]

- Zicht over de vallei van de Beiaardbeek vanuit het Beiaardbos en vanuit Lamont, overdruk op natuurgebied met randvoorwaarde dat deze zones niet bebost mogen worden om dit landschappelijk waardevol zicht te vrijwaren.”

9.6. Wat het teloorgaan van de vergezichten betreft, leest men in het bestreden besluit nog:

“(B.1.1) Een aantal bezwaarindieners stellen tegen bosuitbreiding te zijn omdat ze menen dat bosuitbreiding een afbreuk zou doen aan het typische landschap van de Vlaamse Ardennen met de vele vergezichten vanop de heuvelkammen.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de bosuitbreiding noodzakelijk is om aan de Europese Natura 2000-doelen te voldoen en dat de doelstelling omtrent het behoud van het karakteristieke landschap van de Vlaamse Ardennen met beboste heuvelkammen en open kouters niet impliceert dat elke vorm van landgebruikswijziging een aantasting van dit typische landschapskenmerk zou betekenen. De bosuitbreiding draagt bij aan het behoud en het herstel van het typische landschapskenmerk van de beboste heuvelkammen en de voorgestelde bosuitbreidingen vrijwaren de open kouters zo maximaal mogelijk. Bebossen leidt weliswaar leidt plaatselijk tot

wijzigingen in het landschap waardoor bepaalde specifieke uitzichten zullen wijzigen maar dat kan geenszins beschouwd worden als een aantasting van het typische landschap van de Vlaamse Ardennen omdat de voorgestelde bebossing net bijdraagt aan het behoud, het herstel en de versterking van deze typische landschapsskenmerken - zoals uitvoerig omschreven in de beschrijving van het vastgesteld landschapsatlasrelict en de toelichting bij het planvoorstel - en dus een positieve impact heeft op de kwaliteit van het landschap. Het realiseren van de beoogde bosontwikkeling is bovendien een geleidelijk proces waarbij het landschap over meerdere decennia zeer traag zal veranderen en veroorzaakt dus geen drastische omslag in het landschapsbeeld.

Wijzigingen in het bosareaal (zowel in positieve als negatieve zin) zijn landgebruiksevoluties die de streek al eeuwen kenmerken. De veronderstelling dat het huidige landschap en alle huidige zichten al eeuwen ongewijzigd zouden bestaan en het landschap derhalve een statisch en onveranderlijk gegeven zou zijn is bijgevolg niet correct. Bepaalde zichten zijn vaak ook maar ontstaan als gevolg van eerdere ontbossingen of het al dan niet rechtmatig verwijderen van lijnvormige landschapselementen zoals bomenrijen of houtkanten. Op heel wat locaties is bij de afweging van de alternatieven voor bosuitbreiding terdege rekening gehouden met het behoud van welbepaalde cultuurhistorisch relevante zichtrelaties. In de toelichting bij het plan is daar telkens een uitgebreide toelichting en motivering voor opgenomen. Dit algemene en principiële bezwaar geeft op zich geen aanleiding tot concrete aanpassingen aan het plan. De gevallen waar op basis van andere, zeer concrete en gebiedsspecifieke bezwaren een aanpassing van de voorgestelde bosgebieden mogelijk is teneinde bijkomende of ruimere vergezichten te vrijwaren, worden besproken bij de behandeling van de gebiedsspecifieke bezwaren. (zie B.7.5, B.7.6, B.9.1, B.15.1, B.19.2).

(B.1.2) Een aantal bezwaarindieners stellen tegen de voorgestelde bosuitbreiding in de omgeving van hun zonevreemde woning of vakantieverblijf te zijn omdat ze menen dat bosuitbreiding de bestaande vergezichten vanuit hun zonevreemde woning op het omgevende landschap wijzigt. Een aantal bezwaarindieners stellen dat deze bosontwikkeling negatieve effecten heeft op hun leefkwaliteit, dat deze negatieve effecten onvoldoende onderzocht zouden zijn en tot een waardevermindering van hun zonevreemde woning of vakantieverblijf zouden leiden.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het niet mogelijk is om de Europese Natura 2000-doelen te realiseren met behoud van alle bestaande vergezichten vanuit elke individuele zonevreemde woning die verspreid gelegen is in de open ruimte op en rond de heuvelkammen. Er kan niet akkoord gegaan worden met de stelling dat het wijzigen van de vergezichten per definitie aanleiding zou geven tot een waardevermindering van de woning omdat dat zuiver speculatief is. De Vlaamse Regering stelt dat het onredelijk is om vanuit een individuele zonevreemde woning in de open ruimte te eisen of te verwachten dat er geen landgebruikswijzigingen in de omliggende open ruimte die bestemd is voor de structuurbepalende openruimtefuncties landbouw, natuur en bos kunnen plaatsvinden.

Wijzigingen in het landgebruik zoals het ontwikkelen van bos in de omliggende open ruimte horen tot de gebruikelijke dynamiek van de open

ruimte, waarmee iemand die een grond of zonevreemde woning in de open ruimte verwerft rekening dient te houden. De vermeende waardevermindering als gevolg van bebossing in de ruime omgeving van een woning komt volgens de Vlaamse Regering principieel niet in aanmerking voor een planschade- of kapitaalschadevergoeding. De Vlaamse Regering stelt vast dat een aantal van deze bezwaarindieners bezwaar indienen tegen de bebossing van zones die reeds op het gewestplan bestemd zijn als ‘bosgebied’ of ‘bosuitbreidingsgebied’ en waarbij voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan deze bestemming slechts herneemt en bevestigt en het ruimtelijk uitvoeringsplan dus geen bestemmingswijziging doorvoert. De Vlaamse Regering stelt dat ook binnen de huidige agrarische bestemmingen bosontwikkeling mogelijk is op basis van de bepalingen van het Veldwetboek en een bos dus tot de mogelijke landgebruiksvormen in de open ruimte behoort. Bosuitbreiding is aldus geen onredelijke ruimtelijke ontwikkeling die vreemd is aan de open ruimte. De Vlaamse Regering is van oordeel dat bosontwikkeling naast alle vermeende negatieve effecten ook positieve effecten naar de leefomgeving genereert gelet op de diverse regulerende ecosysteemdiensten zoals klimaatregulatie, luchtzuivering, etc. die bossen leveren. Dit algemene en principiële bezwaar geeft op zich geen aanleiding tot concrete aanpassingen aan het plan.

(B.1.3) Een aantal bezwaarindieners dienen bezwaar in tegen de bestemming ‘bosgebied’ en ontwikkeling van bos op percelen grenzend aan of in de nabijheid van hun eigendom omdat bebossing voor schaduw zorgt die tot een verminderde opbrengst van landbouwgewassen of zonnepanelen, minder zonlicht in de woning etc. zou leiden.

De Vlaamse Regering antwoordt dat bij een bebossing de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Veldwetboek nageleefd dienen te worden en dat deze bepalingen voldoende garanties en het juridisch kader bieden om eventuele hinder van bebossing op aangrenzende percelen uit te sluiten; dat het bovendien vanuit ecologisch oogpunt aangewezen is brede bosranden met een mantel- en zoomvegetatie na te streven wat tot een geleidelijk opbouwende overgang naar bos leidt met achtereenvolgens grasland, een zoom met struweel en een mantel met struiken of hakhout; dat deze overgangs- en randzones integraal deel uitmaken van de bosstructuur en voorzien moeten worden binnen de zones die als bosgebied bestemd worden; dat het derhalve niet aangewezen specifieke bufferzones of andere overgangsbepalingen te voorzien tussen gebieden met bestemming bos en andere bestemmingen. Dit algemene en principiële bezwaar geeft op zich geen aanleiding tot concrete aanpassingen aan het plan.”

En:

“(B.19.2) Een aantal bezwaarindieners tekenen bezwaar aan tegen de voorgestelde bosverbinding tussen Beiaardbos en Feelbos over de Lamontstraat. Ze stellen dat deze verbinding niet nodig is als er ecoducten gebouwd worden over de N36; dat deze bosverbinding te veel ruimte inneemt buiten het habitatrichtlijngebied en breder voorzien is dan nodig; dat deze bosverbinding ten koste gaat van waardevolle graslanden; dat deze

bosverbinding ten koste gaat van de vergezichten vanuit een vakantiewoning (Ronse Baan [...]).

Een aantal algemene bezwaren (zie B.1.5) stellen de noodzaak en de breedte van de bosverbindingen tussen de onderdelen van het habitatrictlijngebied in vraag.

De Vlaamse Regering antwoordt dat gedeeltelijk ingegaan kan worden op deze bezwaren door de bosverbinding te versmallen, waarbij perceel 256y langs de Ronse Baan, dat niet noodzakelijk is om de verbinding te maken, bestemd wordt als ‘bouwvrij agrarisch gebied’, evenals de daarop aansluitende delen van de percelen 271r en 261t en noordelijke delen van percelen 771/2b en 771/2a. Op die manier wordt de bosverbinding beperkt tot een minimale strook van ca. 50 meter die zich voornamelijk op de laagste punten van een diep en smal dal situeert, is er maar een beperkte invloed op de ruime vergezichten van op de Ronse Baan en kunnen grotere oppervlaktes waardevol grasland behouden blijven. Op de plek waar de bosverbinding de Lamontstraat kruist, houdt de bosverbinding de breedte van perceel 271k aan en is er aan de noordzijde van dit perceel reeds een hoge bomenrij[...] zodat er geen vergezicht aangetast wordt; aan de oostzijde ligt het perceel 771/2b merkkelijk hoger dan de Lamontstraat zodat het vergezicht op die locatie nu ook reeds belemmerd is door de hogere berm en bolle akker en opent het landschap zich volledig ten noorden van de voorgestelde bosverbinding zodat de belevingswaarde langs de Lamontstraat niet aangetast wordt. Door aan de zuidzijde van de bosverbinding een strook van 50 meter te vrijwaren als ‘bouwvrij agrarisch gebied’ tussen de vakantiewoning en de bosverbinding, blijft ook de zichtrelatie op die locatie richting Hooghof en Hotondberg gevrijwaard.”

9.7. Uit de voormelde motieven blijkt dat er wel degelijk een afweging werd gemaakt tussen het belang van de verzoekende partijen en het belang van de herbestemming tot bosgebied als algemeen belang. De verzoekende partijen tonen niet aan dat het bestreden besluit de grenzen van de redelijkheid zou te buiten gaan of anderszins onwettig zou zijn. Zij betrekken de motieven niet bij hun kritiek in hun verzoekschrift, en gaan er zonder meer van uit dat “het vergezicht richting Beiaardbos compleet versperd [zal] worden door de in het bestreden besluit voorziene verbindingsstrook Beiaardbos-Feelbos over perceel nr. 771/2B” omdat de bosverbinding “hoofdzakelijk Beukenbomen van het type *Asperulo-Fagetum* (habitat 9130) [betreft] die gemakkelijk tussen de 25 à 40 meter hoog reiken”. De verzoekende partijen negeren aldus de motieven van het bestreden besluit, waarbij gesteld wordt dat de doelstelling omtrent het behoud van het karakteristieke landschap van de Vlaamse Ardennen met beboste heuvelkammen en open kouters niet impliceert dat elke vorm van

landgebruikswijziging een aantasting van dit typische landschapskenmerk zou betekenen, en dat bebossen weliswaar plaatselijk leidt tot wijzigingen in het landschap waardoor bepaalde specifieke uitzichten zullen wijzigen, maar dat dit geenszins beschouwd kan worden als een aantasting van het typische landschap van de Vlaamse Ardennen omdat de voorgestelde bebossing net bijdraagt aan het behoud, het herstel en de versterking van deze typische landschapskenmerken. Bovendien wordt in het bestreden besluit toegelicht dat het realiseren van de beoogde bosontwikkeling een geleidelijk proces is waarbij het landschap over meerdere decennia zeer traag zal veranderen en dus geen drastische omslag in het landschapsbeeld veroorzaakt.

Voorts wordt specifiek met betrekking tot de door de verzoekende partijen geviseerde bosverbinding uitdrukkelijk toegelicht hoe men tot deze verbinding – die als gevolg van de ingediende bezwaren ook nog werd ingeperkt (zie randnummer 9.6, geciteerde overweging B.19.2) – is gekomen. De verzoekende partijen komen er bij de uiteenzetting van hun middel niet toe aan te tonen dat foutief wordt vastgesteld dat de bosverbinding zich voornamelijk op de laagste punten van een diep en smal dal situeert, en er bijgevolg maar een beperkte invloed is op de ruime vergezichten van op de Ronse Baan. Evenmin betwisten zij bij de uiteenzetting van hun middel in hun verzoekschrift dat er aan de noordzijde van perceel 271/k reeds een hoge bomenrij aanwezig is, zodat er geen vergezicht aangetast wordt, en weerleggen zij dat aan de oostzijde het perceel [...] merkkelijk hoger ligt dan de Lamontstraat, zodat het vergezicht op die locatie nu ook reeds belemmerd is door de hogere berm en een bolle akker, en het landschap zich volledig ten noorden van de voorgestelde bosverbinding opent zodat de belevingswaarde langs de Lamontstraat niet aangetast wordt. Tenslotte wordt aan de zuidzijde van de bosverbinding een strook van 50 meter gevrijwaard als ‘bouwvrij agrarisch gebied’, tussen de vakantiewoning en de bosverbinding, zodat ook de zichtrelatie op die locatie richting Hooghof en Hotondberg gevrijwaard blijft.

9.8. De Raad van State merkt op dat het vergezicht dat de verzoekende partijen in hun verzoekschrift in het blauw aanduiden (zie

randnummer 3.19.3) niet voorkomt in het deelrapport 11 van het plan-MER. Het blijkt aldus niet dat dit “fenomenaal vergezicht aan Ronse Baan [...] ook bevestigt [wordt] door de studie in deelrapport 11”, zoals de verzoekende partijen in hun verzoekschrift voorhouden. Het wél op de ‘Figuur 11: kaart met prioritaire vergezichten uit deelrapport 11 - Discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie’ aangeduide (rode) vergezicht situeert zich verder op de Ronse Baan richting Ronse.

9.9. Al aangenomen dat de persoonlijke financiële belangen van de verzoekende partijen economische gevolgen zijn waarmee in het kader van de in artikel 1.1.4 VCRO bedoelde ruimtelijke draagkracht rekening moet gehouden worden, tonen de verzoekende partijen niet aan dat de vastgelegde planopties getuigen van disproportionaliteit of van een gebrek aan deugdelijke afweging bij het maken van de planologische beleidskeuzes. Opnieuw gaan de verzoekende partijen in hun verzoekschrift niet in op de afwegingen uit het bestreden besluit ter zake, terwijl daaruit net blijkt dat er wel degelijk rekening is gehouden met de vakantiewoningen van de verzoekende partijen en de zichten aldaar. Bovendien gaat de plannende overheid niet akkoord met de stelling dat het wijzigen van de vergezichten per definitie aanleiding zou geven tot een waardevermindering van de vakantiewoningen omdat dit zuiver speculatief is, en wijst zij erop dat ook binnen de huidige agrarische bestemmingen bosontwikkeling mogelijk is op basis van de bepalingen van het Veldwetboek, dat een bos dus tot de mogelijke landgebruiksvormen in de open ruimte behoort, en dat bosuitbreiding aldus geen onredelijke ruimtelijke ontwikkeling is die vreemd is aan de open ruimte. Dit alles daargelaten nog de vaststelling dat de verzoekende partijen niet weerleggen dat hun vakantiewoningen zonevreemd zijn, waar ook de plannende overheid op wijst. De Raad van State merkt in dit verband op dat de verzoekende partijen niet bekritisieren dat hun percelen met het bestreden GRUP de bestemming ‘bouwvrij agrarisch gebied’ krijgen, bestemming waarmee hun vakantiewoningen niet verenigbaar zijn.

9.10. Gelet op wat voorafgaat, tonen de verzoekende partijen geen schending aan van de ingeroepen rechtsregels.

9.11. Waar de verzoekende partijen voor het eerst in hun memorie van wederantwoord de motieven van het bestreden GRUP in het kader van huidig middel concreet bij hun betoog betrekken, is hun betoog laattijdig en derhalve onontvankelijk. Zij betwisten in hun memorie van wederantwoord op laattijdige en ontvankelijke wijze de onjuistheid van het antwoord op hun bezwaren. Evenzeer laattijdig stellen zij dat de plannende overheid flagrant tekortschiet met betrekking tot de *subdoelstellingen* 2.1, 2.2 en 2.3 van het GRUP, en gaan zij voor het eerst in op een alternatieve bosverbinding die in het plan-MER voorlag.

9.12. Het middel wordt verworpen.

C. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

10. De verzoekende partijen voeren in een tweede middel de schending aan van artikel 1.1.4 VCRO, “gekoppeld” aan een schending van het zorgvuldigheids-, redelijkheids-, evenredigheids- en materiële motiveringsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partijen stellen dat de beslissing tot aanduiding van de bosverbinding Beiaardbos-Feelbos ter uitvoering van *subdoelstelling* 2.1 van het GRUP ‘Rond Ronse’ manifest afbreuk doet aan het typerend landschap in het plangebied, ofschoon de nevenschikte *subdoelstelling* 2.2 het verhogen van de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen vooropstelt. Bovendien is er een redelijke, alternatieve bosverbindingsstrook voorhanden die kennelijk minder afbreuk doet aan *subdoelstelling* 2.2. De verwerende partij heeft de bezwaren van eerste verzoeker over het gekozen alternatief niet beantwoord en baseert haar keuze niet op deugdelijke motieven. De verzoekende partijen hernemen de hoofddoelstelling 2 en de *subdoelstellingen* 2.1 en 2.2 van het GRUP (zie randnummer 3.15.2 en volgende) en betogen dat de bosuitbreiding in uitvoering van *subdoelstelling* 2.1 manifest afbreuk doet aan de landschappelijke

kwaliteit van de Vlaamse Ardennen. Door de bosverbinding Beiaardbos-Feelbos worden waardevolle landschappen en vergezichten tenietgedaan. De verwerende partij schendt de zorgvuldigheidsplicht door een grafisch plan en verordenende stedenbouwkundige voorschriften vast te stellen die niet geschikt zijn om de plandoelstelling te bereiken. Uit de uitvoering van de *subdoelstellingen* 2.1 en 2.2 blijkt ook dat deze inherent incompatibel en tegenstrijdig zijn.

De verzoekende partijen lichten toe dat zij in hun bezwaarschrift hun grieven hebben uiteengezet tegen de plankeuze om de bosgordel Kluisbos-Heynsdaelebos-Feelbos te verbinden met het Beiaardbos via een verbinding Feelbos-Beiaardbos, in de plaats van de logische verbinding via Heynsdaelebos-Beiaardbos. Volgens hen blijkt uit het plan-MER dat de verbindingstrook Beiaardbos-Heynsdaelebos veel korter en kleiner is, en veel meer tegemoetkomt aan *subdoelstelling* 2, doordat zij in tegenstelling tot de verbinding Feelbos-Beiaardbos de waardevolle vergezichten, het bocagelandschap aan het Beiaardbos en de waardevolle graslanden (van de zoekzones 49 en 50) vrijwaart. Ook is de doelstelling om aan de landbouw een toekomst te bieden totaal niet gediend met een verbindingstrook tussen het Beiaardbos en het Feelbos, aangezien daarvoor een ernstige aantasting van de huiskavel van het landbouwbedrijf aan de Ronse Baan wordt veroorzaakt.

Wat de beantwoording van de bezwaren van eerste verzoeker betreft, menen de verzoekende partijen dat het motief dat de bosverbinding tussen Beiaardbos en Feelbos zich voornamelijk op de laagste punten van een diep en smal dal situeert, feitelijk onjuist is. Die bosverbinding ligt hoog op de heuvelkam. Het landschap ten noorden ervan daalt verder af naar Zulzeke en dit over een afstand van honderden tot duizenden meters. Het dal bevindt zich in Zulzeke, niet bovenaan de heuvelkam. Ook de stelling dat het vergezicht aan de oostzijde van de Lamontstraat ter hoogte van perceel 771/2b reeds belemmerd is door een hoge berm, is feitelijk onjuist. Het zicht aan perceel 771/2b zal wel degelijk volledig versperd worden door de bosverbinding. Voorts is het stuk van de bosverbinding tussen hun vakantiewoningen en het Beiaardbos slechts een vijf- tot vijftiental meter lager gelegen dan de Ronse Baan. Aangezien de aangeplante bomen

gemakkelijk tussen de 25m à 40m hoog reiken en de bosverbinding een breedte aanhoudt van een vijftigtal meter, zal het niet mogelijk zijn om over en door deze strook heen te kijken. Hierdoor zal het vergezicht vanop de hoogste punten van de Lamontstraat en de Ronse Baan volledig versperd worden. De verzoekende partijen betwisten dan ook dat de bosverbinding tussen Beiaardbos en Feelbos over de Lamontstraat slechts een beperkte invloed zal hebben op de vergezichten. De bewering van de verwerende partij dat de belevingswaarde langs deze straat niet aangetast zou worden, is foutief.

Voorts stellen de verzoekende partijen dat een alternatieve bosverbinding via het Heynsdaelebos voorligt, die de door de verwerende partij vooropgestelde doelstellingen minstens even goed realiseert en de ruimtelijke behoeften en belangen in het plangebied significant beter vrijwaart. Zij argumenteren dit door een vergelijking van beide verbindingen te maken op het vlak van zichten (met inbegrip van de prioritaire vergezichten), van de mogelijkheid tot het herstel van het bocagelandschap aan het Beiaardbos, van de aanduidingen op de biologische waarderingskaart, en van de impact op biologisch waardevolle graslandpercelen en de erosiegevoeligheid. De verzoekende partijen besluiten dat de bosverbinding Beiaardbos-Heynsdaelebos kennelijk meer tegemoetkomt aan *subdoelstelling* 2.1 van het GRUP, alsook aan de ruimtelijke behoeften en belangen van het leefmilieu zoals vermeld in artikel 1.1.4 VCRO.

In antwoord op hun bezwaarschrift heeft de plannende overheid gesteld dat zij de alternatieve bosverbinding Beiaardbos-Heynsdaelebos, die gepaard zou gaan met de bouw van twee ecoducten ter hoogte van het Feelbos en het Heynsdaelebos, niet als een redelijk en realistisch haalbaar alternatief beschouwt, aangezien er een ecologisch beter en meer robuust alternatief voorhanden is. De verzoekende partijen betogen dat de plannende overheid nergens motiveert waarom zij de verbinding Beiaardbos-Heynsdaelebos, gepaard met de aanleg van ecoducten, niet redelijk en realistisch haalbaar acht. De praktijk bewijst dat ecoducten wel degelijk redelijk en realistisch haalbaar zijn. In het deelrapport biodiversiteit wordt de aanleg van een ecoduct of ecotunnel ter hoogte van de N36 voor alle tracéalternatieven als positief tot aanzienlijk positief

beoordeeld. Dit betreft het alternatief aan het Heynsdaelebos. Ook hierop gaat de verwerende partij in de bestreden beslissing niet in. Aangezien de verwerende partij krachtens het instrument van de inrichtingsnota gelijktijdig met de vaststelling van een RUP in de aanleg van ecoducten kan voorzien, is haar bewering onjuist dat de stedenbouwkundige voorschriften van een RUP de bouw van een ecoduct of het nemen van ontsnipperende maatregelen niet kunnen opnemen als verplicht te realiseren constructie ten aanzien van een bestaande en vergunde weginfrastructuur, en dat dit hoogstens als voorwaarde kan worden opgenomen op het ogenblik dat er vergunningen aangevraagd worden voor een heraanleg. Bovendien betwisten de verzoekende partijen dat de aanleg van ecoducten noodzakelijk zou zijn voor de IHD's en de bosverbinding Beiaardbos-Heynsdaelebos. Uit deelrapport 10a van het plan-MER blijkt dat de "aangewezen soorten" van de Natura 2000-doelstellingen binnen het plangebied een groep van vleermuizensoorten betreffen. De N36 vormt volgens de verzoekende partijen vandaag reeds geen impactvolle barrière voor de aangewezen soorten met betrekking tot de IHD's.

Dat de dealkern ten noorden en ten zuiden van de N36 elk apart een minimale oppervlakte moeten hebben om een gunstige staat van instandhouding te verkrijgen, is volgens de verzoekende partijen eveneens onjuist. Nergens wordt gestaafd dat de kruinen van de bomen elkaar moeten raken om te voldoen aan de IHD's van de aangewezen soorten. In ieder geval betekent dit dat de Lamontstraat, ter hoogte van de bosverbinding Beiaardbos-Heynsdaelebos, ook een "harde barrière" vormt. Deze weg is breder dan drie meter en door de elektriciteitsdraden die langs de weg hangen zullen de kruinen van de bomen in de praktijk elkaar nooit raken. In de toelichtingsnota stelt de plannende overheid zelf dat ook op deze plaats ontsnipperingsmaatregelen aangewezen zijn.

Dat de plannende overheid de N36 als een harde barrière catalogeert, gaat ook in tegen de categorieën opgelijst in de "Prioriteitenatlas ontsnippering – Hoofdnetwerk lineaire transportinfrastructuur Vlaams Gewest, eveneens opgesteld door het INBO – 2001". Deze prioriteitenatlas stelt dat het barrière-effect quasi absoluut zal worden bij verkeersdensiteiten van boven de

10.000 voertuigen per dag. Voor de N36 is dat absoluut niet het geval. De N36 is ter hoogte van het Feelbos een tweevaksbaan, met aanpalend een grasstrook van 1,5m à 2m aan beide zijden, en daarnaast (eveneens aan beide zijden) een fietspad. De totale breedte inclusief grasstroken en fietspaden bedraagt 17m. De N36 is officieel een secundaire weg, maar is duidelijk veel minder breed dan het volgens hetzelfde document vermelde gemiddelde van 30m. Eigenlijk leunt de N36 meer aan bij de breedte van een gemiddelde verbindingsweg (9m gemiddeld). De N36 is dus geen valabel argument om de alternatieve bosverbinding via het Heynsdaelebos niet te verkiezen.

Verder voeren de verzoekende partijen aan dat het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) geen hoogspanningslijn in haar betoog vermeldt en er ook geen rekening mee houdt. Dit betekent dat de cluster ten noorden van de N36 in drie deelclusters zou moeten verdeeld worden, gelet op de harde barrière van de Lamontstraat en op de hoogspanningslijn. In dit verband merken de verzoekende partijen op dat bij een keuze voor de bosverbinding met het Heynsdaelebos de hoogspanningslijn aanzienlijk veel korter is. Door op basis van onjuiste of ondeugdelijke motieven in het bestreden besluit de veel ruimtelijk nadeligere bosverbinding Beiaardbos-Feelbos door te voeren, schendt dit besluit het zorgvuldigheids-, redelijkheids-, evenredigheids- en materiële motiveringsbeginsel, alsook artikel 1.1.4 VCRO.

De verzoekende partijen voeren nog aan dat verschillende van hun bezwaren niet werden beantwoord: het bezwaar dat zoekzones 49 en 50 gevrijwaard zouden moeten worden voor bebossing, het bezwaar dat andere zoekzones van bebossing gevrijwaard blijven ondanks het feit dat zij volgens de opgegeven doelstelling eerder bebost moeten worden dan de zoekzones 49 en 50, het bezwaar ten aanzien van het iteratief proces, het onderbouwen en verantwoorden van keuzes, het bezwaar in verband met bebossing buiten zoekzones en het bezwaar met betrekking tot het overschot in bebossing ten aanzien van het richtcijfer.

Beoordeling

11.1. In de mate dat de verzoekende partijen aanvoeren dat de bosverbinding Beiaardbos-Feelbos ter uitvoering van *subdoelstelling* 2.1 van het GRUP manifest afbreuk doet aan het typerend landschap in het plangebied en bijgevolg in strijd is met de *subdoelstelling* 2.2, kan vooreerst verwezen worden naar de passages van het bestreden besluit, zoals hernomen bij de beoordeling van het eerste middel hiervoor.

11.2. Hoofddoelstelling 2 van het GRUP bestaat er volgens de toelichtingsnota in, maatschappelijke meerwaarde te creëren door verbetering van de ruimtelijke structuur. Deze doelstelling houdt in dat op basis van een integrale aanpak wordt nagegaan of en in welke mate meerwaardes, omschreven als *subdoelstellingen*, in het kader van dit planningsproces kunnen worden meegenomen en gerealiseerd. Dit kan door in te spelen op potenties en opgaves in domeinen als ruimte, landschap, ecologie en milieu, landbouw en erfgoed. Het gaat bijgevolg niet op één *subdoelstelling* geïsoleerd te bekijken, zonder rekening te houden met de andere *subdoelstellingen*. De verschillende *subdoelstellingen* worden immers tegen elkaar afgewogen om te komen tot een geïntegreerde benadering van de ruimtelijke structuur.

Dit wordt in het bestreden besluit uitvoering toegelicht. Zo leest men er dat bij de ruimtelijke afweging om tot de afbakening van de gebieden van de gewenste natuur- en bosstructuur te komen, rekening gehouden is met de diverse openruimtefuncties, het fysisch systeem en het landschap, en dat een gebiedsgerichte afweging van de verschillende plandoelstellingen ten opzichte van elkaar is gemaakt. De algemene plandoelstellingen met betrekking tot het vrijwaren van ruimte voor landbouw en het vrijwaren van waardevolle landschappen impliceren volgens het bestreden besluit niet dat ieder voorstel voor uitbreiding van natuur of bos per definitie deze plandoelstellingen in het gedrang zouden brengen. Een dergelijke absolute lezing van de verschillende algemeen geformuleerde plandoelstellingen is blijkens het bestreden besluit niet correct en zou strijdig zijn met de beleidsplannen en decretale kaders waar het GRUP ‘Rond

Ronse' uitvoering aan geeft en zou elke vorm van bosuitbreiding of landgebruikswijziging in functie van de realisatie van de gewenste natuur- en bosstructuur onmogelijk maken.

Voorts leest men in het bestreden besluit als antwoord op bezwaar B.1.1 dat de doelstelling omtrent het behoud van het karakteristieke landschap van de Vlaamse Ardennen met beboste heuvelkammen en open kouters niet impliceert dat elke vorm van landgebruikswijziging een aantasting van dit typische landschapskenmerk zou betekenen. De bosuitbreiding draagt bij aan het behoud en het herstel van het typische landschapskenmerk van de beboste heuvelkammen en de voorgestelde bosuitbreidingen vrijwaren de open kouters zo maximaal mogelijk. Bebossen leidt weliswaar plaatselijk tot wijzigingen in het landschap, waardoor bepaalde specifieke uitzichten zullen wijzigen, maar dat kan geenszins beschouwd worden als een aantasting van het typische landschap van de Vlaamse Ardennen omdat de voorgestelde bebossing net bijdraagt aan het behoud, het herstel en de versterking van deze typische landschapskenmerken – zoals uitvoerig omschreven in de beschrijving van het vastgesteld landschapsatlasrelict en de toelichting bij het planvoorstel – en dus een positieve impact heeft op de kwaliteit van het landschap. Het realiseren van de beoogde bosontwikkeling is bovendien een geleidelijk proces, waarbij het landschap over meerdere decennia zeer traag zal veranderen, en veroorzaakt dus geen drastische omslag in het landschapsbeeld.

11.3. Mede gelet op de voormelde motieven tonen de verzoekende partijen niet aan dat het bestreden besluit afbreuk zou doen aan *subdoelstelling* 2.2 van het GRUP, die het verhogen van de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen vooropstelt, of dat er sprake zou zijn van tegenstrijdige doelstellingen.

11.4. Onder verwijzing naar hun bezwaarschrift zetten de verzoekende partijen uiteen dat de verbindingstrook Beiaardbos-Heynsdaelebos veel korter is en veel meer tegemoetkomt aan *subdoelstelling* 2 van het GRUP dan de verbinding Feelbos-Beiaardbos, doordat de eerstgenoemde verbinding, in tegenstelling tot de verbinding Feelbos-Beiaardbos, de waardevolle vergezichten, het

bocagelandschap aan het Beiaardbos en waardevolle graslanden (van zoekzones 48 - 50) vrijwaart.

11.5. In de mate dat de verzoekende partijen er de Raad van State van trachten te overtuigen dat de door hen gesuggereerde bosverbinding Beiaardbos-Heynsdaelebos beter tegemoetkomt aan de plandoelstellingen dan de in het GRUP voorziene bosverbinding Beiaardbos-Feelbos, weze vooreerst opgemerkt dat het de Raad, wettigheidsrechter zijnde, niet toekomt om de opportuniteit van de beslissingen van de plannende overheid te beoordelen. De verzoekende partijen dienen aan te tonen dat de keuze voor de bosverbinding Feelbos- Beiaardbos de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat, onzorgvuldig is tot stand gekomen, of op onjuiste gegevens is gestoeld. Zoals hierna zal blijken, tonen zij dit niet aan.

11.6. De betreffende bossen worden weergegeven onder randnummer 3.15.5. Daarbij weze opgemerkt dat het Heynsdaelebos gelegen is ten zuiden van de N36, terwijl het Feelbos en het Beiaardbos gelegen zijn ten noorden van de N36.

11.7. In het bestreden besluit worden de bezwaren tegen de bosverbinding Beiaardbos-Feelbos als volgt beantwoord:

“(B.19.2) Een aantal bezwaarindieners tekenen bezwaar aan tegen de voorgestelde bosverbinding tussen Beiaardbos en Feelbos over de Lamontstraat. Ze stellen dat deze verbinding niet nodig is als er ecoducten gebouwd worden over de N36; dat deze bosverbinding te veel ruimte inneemt buiten het habitatrictlijngebied en breder voorzien is dan nodig; dat deze bosverbinding ten koste gaat van waardevolle graslanden; dat deze bosverbinding ten koste gaat van de vergezichten vanuit een vakantiewoning (Ronse Baan [...]).

Een aantal algemene bezwaren (zie B.1.5) stellen de noodzaak en de breedte van de bosverbindingen tussen de onderdelen van het habitatrictlijngebied in vraag.

De Vlaamse Regering antwoordt dat gedeeltelijk ingegaan kan worden op deze bezwaren door de bosverbinding te versmallen, waarbij perceel 256y langs de Ronse Baan, dat niet noodzakelijk is om de verbinding te maken, bestemd wordt als ‘bouwvrij agrarisch gebied’, evenals de daarop aansluitende delen van de percelen 271r en 261t en noordelijke delen van percelen 771/2b en 771/2a. Op die manier wordt de bosverbinding beperkt tot een minimale strook van ca. 50 meter die zich voornamelijk op de laagste punten van een diep en smal dal situeert, is er maar een beperkte invloed op de ruime vergezichten van op de Ronse Baan en kunnen grotere oppervlaktes

waardevol grasland behouden blijven. Op de plek waar de bosverbinding de Lamontstraat kruist, houdt de bosverbinding de breedte van perceel 271k aan en is er aan de noordzijde van dit perceel reeds een hoge bomenrijen zodat er geen vergezicht aangetast wordt; aan de oostzijde ligt het perceel 771/2b merkelijk hoger dan de Lamontstraat zodat het vergezicht op die locatie nu ook reeds belemmerd is door de hogere berm en bolle akker en opent het landschap zich volledig ten noorden van de voorgestelde bosverbinding zodat de belevingswaarde langs de Lamontstraat niet aangetast wordt. Door aan de zuidzijde van de bosverbinding een strook van 50 meter te vrijwaren als ‘bouwvrij agrarisch gebied’ tussen de vakantiewoning en de bosverbinding, blijft ook de zichtrelatie op die locatie richting Hooghof en Hotondberg gevrijwaard.

[...]

B.22 Bezwaren, opmerkingen en adviezen zone Feelbos

(B.22.1) Een aantal bezwaarindieners stellen dat het nodig is om de bouw van een ecoduct/ecotunnel op of onder de N36 ter hoogte van het Feelbos als ontsnipperende maatregel te voorzien om tot een aaneengesloten bosstructuur en te voldoen aan de Natura 2000-doelen; dat de beleidsbeslissing over de noodzaak voor de bouw van een ecoduct deel zou moeten uitmaken van de beslissing over het ruimtelijk uitvoeringsplan en niet naar een later moment doorgeschoven zou mogen worden; dat het ruimtelijk uitvoeringsplan de nodige garanties zou moeten bieden opdat er daadwerkelijk een ecoduct gebouwd wordt door dit als verplicht te nemen maatregel op te nemen; dat de doelstelling inzake het realiseren van een aaneengesloten bos in de spraakgebruikelijke betekenis gehanteerd moet worden en men niet akkoord gaat met de stelling dat het zou volstaan dat de boomkruinen mekaar kunnen raken als een weg de bosstructuur doorsnijdt. Een aantal bezwaarindieners menen dat – indien de bouw van een ecoduct(en) over de N36 voorzien wordt – het niet nodig is een bosverbinding tussen Feelbos en Beiaardbos te voorzien en dat dit onvoldoende onderzocht zou zijn als alternatief in het planproces.

De Vlaamse Regering antwoordt dat, naast de globale doelstelling om in totaal een aaneengesloten boscomplex van 717 ha te realiseren van Kluisbos tot Koppenberg, de Natura 2000-doelen vereisen dat iedere deeltoren op zich in een gunstige lokale staat van instandhouding moet worden gebracht en een minimale oppervlakte moet hebben (minimumstructuurareaal); dat het om die reden nodig is in het ruimtelijk uitvoeringsplan ruimte te voorzien om zowel de deeltoren ten zuiden van de N36 (Kluisbos-Heynsdaelbos) als de deeltoren ten noorden van de N36 (Feelbos-Watermolenbos-Beiaardbos-Hotondbos) op zichzelf voldoende robuust met elkaar te verbinden en zodoende voor elke deeltoren de nodige minimale structuurarealen te realiseren. Dat het daarom nodig is dat het Feelbos ten noorden van de N36 op een robuuste manier verbonden wordt met het Beiaardbos;

dat indien het Feelbos niet verbonden wordt met het Beiaardbos minstens op twee locaties de bouw van een ecoduct vereist is (ter hoogte van het Feelbos, maar ook ter hoogte van Heynsdaele); dat dit tijdens het planproces als mogelijkheid in beeld werd gebracht, maar niet als een redelijk en realistisch haalbaar alternatief werd beschouwd gezien er een ecologisch beter en meer robuust alternatief voorhanden is zonder kunstwerken die doorgaans eerder

suboptimale oplossingen zijn; dat dit niets afdoet aan de beleidsmatige en landschapsecologische wenselijkheid en/of noodzaak om ontsnipperingsmaatregelen te nemen voor de barrière die N36 vormt ter hoogte van het Feelbos of de N425 ter hoogte van het Hotondbos (maar evengoed op een aantal lokale wegen die de bosstructuren doorsnijden) om tot een ecologisch goed functionerende aaneengesloten bosstructuur van 717 ha te komen. De barrièrewerking en het migratieknelpunt van de N36 en de N425 zijn een bestaande feitelijke situatie en niet het gevolg van het voorgenomen plan. Om die reden kan niet akkoord gegaan worden met de redenering dat het wegwerken van deze barrière, al dan niet via de bouw van een ecoduct, beschouwd zou moeten worden als een verplicht op te nemen milderende maatregel als gevolg van het plan of voortvloeit als maatregel uit de passende beoordeling die na moet gaan of een plan aanleiding kan geven tot een betekenisvolle aantasting van de soorten en habitats van de speciale beschermingszones (quod non); dat het ruimtelijk uitvoeringsplan slechts één van de instrumenten en acties is om de realisatie van de Natura 2000-doelen te realiseren, dat louter het planologisch-juridisch kader creëert en de noodzakelijke bestemmingen en randvoorwaarden vastlegt om enerzijds de effectieve realisatie van de nodige habitats mogelijk te maken en anderzijds bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen uit te sluiten op locaties die de realisatie van de Natura 2000-doelen zouden onmogelijk maken; dat de stedenbouwkundige voorschriften van een ruimtelijk uitvoeringsplan de bouw van een ecoduct of het nemen van ontsnipperende maatregelen niet kunnen opnemen als verplicht te realiseren constructie ten aanzien van een bestaande vergunde en gerealiseerde weginfrastructuur en hoogstens als voorwaarde kan opnemen op het ogenblik dat er vergunningen aangevraagd worden voor een heraanleg; dat dit inhoudelijk ook niet als randvoorwaarde gekoppeld kan worden aan de aanleg van de tunnel voor de N60 rond Ronse of de aanleg van de zuidelijke ontsluitingsweg gezien deze projecten geen verband houden met de bestaande barrièrewerking van de N36 en gezien de barrièrewerking er evenzeer is zonder de aanleg van de N60 of de zuidelijke ontsluitingsweg; dat het ruimtelijk uitvoeringsplan op zich evenmin garanties biedt dat bosuitbreiding binnen de aangeduide zones effectief gerealiseerd zal worden of op kan leggen dat de bosbestemmingen tegen een bepaalde datum gerealiseerd moeten zijn; dat het bewaken van de voortgang van de effectieve realisatie van de Natura 2000-doelen het voorwerp is van het Vlaams Natura 2000-programma in de zin van het natuurdecreet; dat de deskundigen boscologie van het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (INBO) ten aanzien van het in het ontwerpplan opgenomen bebossingsscenario stellen dat de actuele weginfrastructuur fragmenterend werkt voor het boscomplex Koppenberg-Hotond-Kluisbos; dat de ruimtelijke configuratie van de voorziene bosuitbreiding toelaat om zonder ontsnipperingsmaatregelen, over alle habitattypes heen, tot 72% van het bos in een lokale gunstige staat van instandhouding te brengen, wat net onder de streefdoelen ligt die vereist worden in de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen, maar dat door werk te maken van beperkte ontsnippering ter hoogte van de kleinere lokale tweevakswegen wel vlot een gunstige staat van instandhouding bereikt worden op het ogenblik dat alle boshabitats effectief ontwikkeld zijn. Ongeacht het voorgaande opteert de

Vlaamse Regering er naar aanleiding van deze bezwaren voor om de stedenbouwkundige voorschriften inzake ontsnipperende maatregelen bij heraanleg van de N36 verder te verduidelijken en aan te vullen met de uitdrukkelijke voorwaarde dat deze ontsnipperende maatregelen in ieder geval het bestaande migratieknelpunt op een zodanige wijze moeten oplossen dat aan de Natura 2000-doelen voldaan wordt, zonder dat bij voorbaat vastgelegd wordt dat dit enkel zou kunnen via de bouw van een ecoduct of ecotunnel. De Vlaamse Regering besliste evenwel op 20 oktober 2023 de voor mobiliteit bevoegde minister te gelasten de migratieknelpunten op de N36 (Ronse Baan) ter hoogte van Feelbos en op de N425 (Zandstraat) ter hoogte van het Hotondbos prioritair aan te pakken en dit desgevallend op te nemen in de investeringsagenda voor ecologische ontsnipperingsprojecten (VAPEO), teneinde effectief een ontsnipperingsproject op te starten.”

11.8. De verzoekende partijen bekritisieren dit antwoord op meerdere punten. Ten eerste stellen zij dat een aantal uitgangspunten foutief zijn. Zo betwisten zij dat de bosverbinding Beiaardbos-Feelbos zich in een diep en smal dal bevindt en dat het vergezicht aan de oostzijde van de Lamontstraat ter hoogte van perceel 771/2b reeds belemmerd is door een hoge berm. Dat de beleevingswaarde langs de Lamontstraat niet aangetast zou worden, is volgens hen ook foutief.

11.9. Zoals blijkt uit het door de verwerende partij in haar memorie van antwoord opgenomen hoogtemodel, is het niet foutief te stellen dat “de bosverbinding [...] zich voornamelijk op de laagste punten van een diep en smal dal situeert”. Immers blijkt daaruit dat de bosverbinding die loopt over de kadastrale percelen 271/k, 771/2b en 771/2a, wel degelijk voor een groot deel in een diep en smal dal wordt ingetekend. Dat “[h]et landschap ten noorden ervan [...] verder af[daalt] naar Zulzeke en dit over een afstand van honderden tot duizenden meters” en “[h]et dal [...] zich [bevindt] in Zulzeke, niet bovenaan de heuvelkam” toont de onjuistheid van de vaststelling in het bestreden besluit nog niet aan.

11.10. De verzoekende partijen houden vervolgens voor dat het onjuist zou zijn dat “het vergezicht aan de oostzijde van de Lamontstraat ter hoogte van perceel 771/2b reeds belemmerd is door een hoge berm”. In het bestreden besluit leest men dat op de plek waar de bosverbinding de Lamontstraat kruist, er aan de noordzijde van perceel 271/k reeds een hoge bomenrij is, zodat er geen vergezicht

aangetast wordt, wat niet betwist wordt. Wat de oostzijde van het perceel 771/2b betreft, wordt vastgesteld dat dit merkkelijk hoger ligt dan de Lamontstraat, zodat het vergezicht op die locatie nu reeds belemmerd is door de hogere berm en bolle akker, alsook dat het landschap zich volledig opent ten noorden van de voorgestelde bosverbinding, zodat de belevingswaarde langs de Lamontstraat niet aangetast wordt. De verzoekende partijen spreken dit gelet op de gegevens van het dossier en de door partijen bijgebrachte foto's, niet overtuigend tegen.

11.11. De verzoekende partijen betwisten niet dat het perceel 256/y langs de Ronse Baan, de daarop aansluitende delen van de percelen 271/r en 261/t, en de noordelijke delen van percelen 771/2b en 771/2a, finaal niet bestemd werden als bosgebied maar als 'bouwvrij agrarisch gebied'. Een vergelijking van het voorlopig vastgesteld grafisch plan met het definitief vastgesteld grafisch plan toont duidelijk aan dat de voorziene bosverbinding versmald werd ten voordele van bouwvrij agrarisch gebied (zie randnummer 3.23), zodat de zichten vanop de Ronse Baan meer gevrijwaard blijven.

In het licht hiervan wordt door de verzoekende partijen niet overtuigend aangetoond dat in het bestreden besluit ten onrechte zou zijn gesteld dat door aan de zuidzijde van de bosverbinding een strook van 50m als 'bouwvrij agrarisch gebied' tussen de vakantiewoning en de bosverbinding te vrijwaren, ook de zichtrelatie op die locatie richting Hooghof en Hotondberg – beide gelegen ten oosten van de percelen van de verzoekende partijen – gevrijwaard blijft.

11.12. Mede gelet op wat voorafgaat, en gezien de vergelijking van de prioritaire zichten uit het plan-MER met het grafisch plan van het GRUP 'Rond Ronse' (zie figuur onder randnummer 3.19.2), is de Raad van State er niet van overtuigd dat het vergezicht ter hoogte van de Ronse Baan, ten oosten van de percelen van de verzoekende partijen, door de bosverbinding Beiaardbos-Feelbos wordt aangetast. Hetzelfde geldt voor de vergezichten ter hoogte van de Lamontstraat, nu op het grafisch plan, ter hoogte van deze zichten, een natuurgebied met overdruk 'Te behouden vlakvormig erfgoed-of

landschapselement' (randnummers 3.27 en 3.28) is ingetekend (figuur onder randnummer 3.19.2). In de toelichtingsnota bij het GRUP leest men in dit verband:

“[...]

Een aantal zones worden bestemd als ‘natuurgebied’ (N) met overdruk ‘grote eenheid natuur’ (GEN) in functie van het behoud van (in hoofdzaak) waardevolle tot zeer waardevolle graslanden en/of het behoud van waardevolle vergezichten. De bestemming natuurgebied voor deze zones wordt zowel vanuit ecologisch oogpunt als vanuit de natuurwetenschappelijke waarden van het erfgoedlandschap gemotiveerd. Het gaat om:

[...]

- Natuurgebied langs de bovenloop van de Beiaardbeek ter hoogte van Lamont met waardevolle graslanden (hpr, hpr*) en het landschappelijk waardevol vergezicht over de steile vallei. De valleiflank parallel met de Lamontstraat en het hellend grasland aan de zuidzijde van de beek met opvallende instortingsgaten als gevolg van pijperosie, worden omwille van deze waardevolle zichten en het unieke geomorfologisch verschijnsel van pijperosie niet geselecteerd voor bosuitbreiding

[...]

Volgende vlakvormige landschaps- of erfgoedelementen worden in overdruk als te behouden element op het grafisch plan aangeduid:

[...]

- Zicht over de vallei van de Beiaardbeek vanuit het Beiaardbos en vanuit Lamont, overdruk op natuurgebied met randvoorwaarde dat deze zones niet bebost mogen worden om dit landschappelijk waardevol zicht te vrijwaren.”

11.13. Zoals hoger reeds is vastgesteld (randnummer 9.6 en volgende), wordt bovendien in het bestreden besluit erkend dat bebossing plaatselijk leidt tot wijzigingen in het landschap, waardoor bepaalde specifieke uitzichten zullen wijzigen. Het gaat evenwel niet de grenzen van de redelijkheid te buiten om – zoals de verwerende partij gedaan heeft – vast te stellen dat deze wijzigingen niet kunnen beschouwd worden als een aantasting van het typische landschap van de Vlaamse Ardennen, omdat de voorgestelde bebossing net bijdraagt aan het behoud, het herstel en de versterking van deze typische landschapskenmerken en dus een positieve impact heeft op de kwaliteit van het landschap. In dit verband wordt er in de toelichtingsnota bij het GRUP op gewezen dat de bosverbinding Beiaardbos-Feelbos, die “gaat over het hoogste punt aan de Lamontstraat en [...] dan verder [loopt] via de steile hellingen van het amfitheater en brongebied van de Beiaardbeek, ten noorden van het Hooghof” “in de zone [ligt] die op de

Ferrariskaart volledig bebost is en benoemd werd als het Bois de Quaeremont (Kwaremontbos)”.

11.14. Voorts is het betoog van de verzoekende partijen dat het bestreden besluit, in strijd met de doelstelling tot behoud, herstel en versterking van de typische landschapkenmerken, het bestaande bocagelandschap aan het Beiaardbos zo goed als helemaal verwijdert door de bebossing van de zoekzones 48, 49 en 50, evenmin van aard om de onwettigheid van het GRUP aan te tonen.

Immers, zelfs al wordt aangenomen dat de door de verzoekende partijen bijgebrachte foto's het bestaan van een bocagelandschap in de zoekzones 48 tot 50 reveleren, toont de herbestemming ervan als bosgebied nog niet aan dat de plannende overheid de grenzen van de redelijkheid is te buiten gaan of anderszins onwettig heeft gehandeld, nu met de herbebossing een doelstelling van de SBZ-H wordt beoogd, en de zoekzone 48 slechts gedeeltelijk wordt bebost.

Wat de in de voormelde zoekzones aanwezige waardevolle graslanden betreft, wordt er in het kader van het plan-MER ook op gewezen dat, aangezien het GRUP tevens als doelstelling heeft binnen het SBZ-H in de nodige bestemmingswijzigingen te voorzien waarbinnen de tot doel gestelde IHD's kunnen gerealiseerd worden, en er voor de SBZ-H een grote oppervlakte bijkomend bos tot doel gesteld wordt, het onvermijdbaar is dat een aantal percelen binnen de zoekzones zullen bebost worden, zodat rekening houdende met het feit dat hierdoor de IHD's van het SBZ-H kunnen gehaald worden, de voorspelde negatieve effecten toch als aanvaardbaar worden beschouwd.

11.15. Zoals blijkt uit het bestreden besluit, noodzaakt de door de verzoekende partijen voorgestane bosverbinding de bouw van een ecoduct over de bestaande weg ter hoogte van het Feelbos én ter hoogte van het Heynsdaelebos, wat door de plannende overheid niet als een redelijk en realistisch haalbaar alternatief wordt beschouwd, aangezien er een ecologisch beter en meer robuust alternatief voorhanden is zonder kunstwerken. Anders dan de verzoekende partijen dit zien, blijkt hieruit een geldig motief om de bosverbinding Beiaardbos-Feelbos

boven de bosverbinding Beiaardbos-Heynsdaelebos te verkiezen. Hun betoog dat uit deelrapport 10a van het plan-MER blijkt dat de aspecten van versnippering en barrièrewerking enkel relevant is voor vleermuissoorten, doet niet anders besluiten, temeer nu uit deelrapport 10 blijkt dat er “[v]oor al langs de N60 en de N36 [...] veel gekende verkeersslachtoffers [zijn], wat er op wijst dat grotere wegen wel degelijk tot verkeersslachtoffers leiden en dus versnipper[en]d werken”, waarbij op meerdere dieren, zoals zoogdieren, amfibieën en reptielen wordt gewezen.

11.16. De verzoekende partijen overtuigen er voorts niet van dat het onjuist zou zijn dat de deekernen ten noorden en ten zuiden van de N36 elk een minimale oppervlakte moeten hebben om een gunstige staat van instandhouding te verkrijgen. De ‘analyse van de realiseerbaarheid van de IHD doelstellingen bij het planproces Rond Ronse’, gevoegd als bijlage bij deelrapport 10a van het plan-MER, bevat ter zake een wetenschappelijk standpunt. De verzoekende partijen tonen de onjuistheid van de motieven niet aan dat, naast de globale Natura 2000-doelstelling om in totaal een aaneengesloten boscomplex van 717ha van Kluisbos tot Koppenberg te realiseren, ook vereist is dat iedere deekern op zich in een gunstige lokale staat van instandhouding moet worden gebracht en een minimale oppervlakte moet hebben, zodat het om die reden nodig is in het ruimtelijk uitvoeringsplan ruimte te voorzien om zowel de deekern ten zuiden van de N36 (Kluisbos-Heynsdaelbos) als de deekern ten noorden van de N36 (Feelbos-Watermolenbos-Beiaardbos-Hotondbos) op zichzelf voldoende robuust met elkaar te verbinden, en zodoende voor elke deekern de nodige minimale structuurarealen te realiseren.

11.17. Gelet op wat voorafgaat, tonen de verzoekende partijen niet aan dat de plannende overheid de grenzen van de redelijkheid is te buiten gegaan door voor de bosverbinding Beiaardbos-Feelbos te kiezen. Daartoe volstaat het niet dat bepaalde aspecten in het voordeel zouden spreken van de door de verzoekende partijen gewenste bosverbinding Beiaardbos-Heynsdaelebos. Dit geldt voor verzoekers’ betoog dat de bosverbinding Beiaardbos-Feelbos een huiskavel van het landbouwbedrijf aan de Ronse Baan zou aantasten, daargelaten nog de vraag naar het persoonlijk belang van de verzoekende partijen bij die kritiek, en voor hun

betoog dat de hoogspanningslijn binnen de door hen geprefereerde bosverbinding korter is. In het bestreden besluit wordt in verband met dit laatste overigens aangegeven dat waar de hoogspanningsleidingen het bosgebied kruisen, er een aangepaste bosinrichting nodig is, waarbij een 50m brede veiligheidscorridor onder de hoogspanningsleiding ingericht wordt als geleidelijk opgaande bosrand, waarbij de corridor dan een open V-vorm krijgt. De verzoekende partijen overtuigen er niet van dat zulks een harde ecologische barrière zou inhouden die een functioneel ecologische bosverbinding verhindert.

11.18. Ten slotte stellen de verzoekende partijen dat bepaalde punten uit hun bezwaar niet beantwoord werden.

Het komt de verzoekende partijen toe om concreet uiteen te zetten in welke zin zij de weerlegging van hun bezwaren onvoldoende achten. Het staat niet aan de Raad van State om de bezwaren zelf te onderzoeken en na te gaan op welke punten het antwoord al dan niet afdoende zou zijn.

De verzoekende partijen kunnen er dan ook niet mee volstaan louter te poneren dat bepaalde bezwaren niet afdoende zijn beantwoord, zonder de motieven van de plannende overheid concreet bij hun kritiek te betrekken. In de toelichtingsnota en het bestreden besluit, kan een antwoord gevonden worden op door hen aangekaarte punten. Dat de verzoekende partijen het niet eens zijn met de gemaakte afwegingen en uiteindelijke keuzes, toont de onwettigheid van het bestreden GRUP nog niet aan.

11.19. Het middel wordt verworpen.

12. De middelen zijn ongegrond gebleken. Het beroep moet hoe dan ook als ongegrond verworpen worden.

BESLISSING

1. Het verzoek tot tussenkomst van de nv De Werkvennootschap wordt ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt het beroep.

3. De verzoekende partijen worden, elk voor de helft, verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 400 euro, een bijdrage van 24 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 150 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op achtentwintig april tweeduizend vijftientig, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Jan Clement,	kamervoorzitter,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
David D'Hooghe,	staatsraad,
bijgestaan door	
Karin Meerschaut,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Karin Meerschaut

Jan Clement